

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANA BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİMDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMININ UYGULANABİLME KOŞULLARI İLE İLGİLİ SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN

Betül AYDEMİR

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Naci DİLEK

BARTIN-2021

T.C.

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANA BİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR EĞİTİMİ BİLİM DALI

**İLKÖĞRETİMDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMININ UYGULANABİLME KOŞULLARI İLE İLGİLİ SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2008

HAZIRLAYAN

Betül AYDEMİR

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Naci DİLEK

BARTIN-2021

KABUL VE ONAY

Betül AYDEMİR tarafından hazırlanan “İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri” başlıklı bu çalışma 01/12/2020 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Naci DİLEK (Danışman)

Üye : Doç. Dr. Murat KUL

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Hayri AKYÜZ

Bu tezin kabulü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulunun/...../..... tarih vesayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. H. Selma ÇELİKAY
Lisansüstü Eğitim Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Naci DİLEK'in danışmanlığında hazırlamış olduğum "İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri" adlı Yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

...../...../.....

İMZA

Betül AYDEMİR

ÖNSÖZ

İnsan hayatında çocukluk dönemi kritik ve önemli dönemlerin başında gelmektedir. Eğitim kurumlarının amacı bilişsel, duyuşsal, fiziksel ve sosyal yönlerden gelişmiş bireyler yetiştirmektir. İlköğretim okullarında uygulanan Beden Eğitimi ve Oyun dersi bu becerileri geliştirmesi bakımından büyük bir öneme sahiptir. İlkokulların 1., 2., 3. ve 4. sınıfların Beden Eğitimi ve Oyun dersini sınıf öğretmenleri yürütmektedir. Bu nedenle, Beden Eğitimi ve Oyun dersini yürüten sınıf öğretmenlerinin ders programına yönelik görüşlerinin incelenmesi, tartışılması önem arz etmektedir. Elde edilen bilgiler ve bulgular doğrultusunda hazırlanan bu tezin, bundan sonra yapılacak çalışmalara da kaynak olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmayı hazırlama sürecimde bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan sayın danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Naci DİLEK'e, yine bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım, eğitim hayatıma katkıda bulunan sayın hocam Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN'e, bu tez çalışmasında ve her alanda yıllardır desteğini yanımda hissettiğim sayın hocam Öğr. Gör. Mehmet YÖNAL ve Gamze YÖNAL'a, her daim yanımda olup bana yol gösteren sevgili dayım Süleyman SÖZEN'e, çalışmama zamanlarını ayırarak verilerin toplanmasında katkı sağlayan sevgili sınıf öğretmenlerime, bu süreçte ve her zaman desteklerini yanımda hissettiğim arkadaşlarıma, kulüp antrenörlerime, öğrencilerime ve velilerime, hayatım boyunca maddi manevi desteklerini esirgemeyen, her adımda sabırla yanımda olan annem Selma AYDEMİR'e, babam Mustafa AYDEMİR'e, kardeşlerime ve benim güzeller güzeli sevgili AYDEMİR ve SÖZEN aileme sonsuz teşekkür ederim.

Betül AYDEMİR

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Betül AYDEMİR

Bartın Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Ana Bilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Naci DİLEK

Bartın-2021, Sayfa: XIII + 61

Bu araştırma ilköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programını kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme öğeleri ile programın genel anlayışı, uygulanabilme koşullarının yeterliliği ve uygulayıcılarının eğitim gereksinimleri ile ilgili görüşlerini belirlemek üzere betimsel nitelikli tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada ölçme aracı olarak, Doğanay ve Sarı (2007) tarafından geliştirilen, Vedia Gülüm ve Pervin Bilir'in (2008) Beden Eğitimi ve Spor alanına uyarladıkları, 5'li likert tipte ve 8 bölümden oluşan "İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları İle İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" anketi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Ankara'nın Çankaya ve Mamak ilçesinde bulunan 14 ilkokulda görev yapan 159 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Verilerin analizinde SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgileri yüzde ve frekans analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma değişkenlerinin normal dağılımına ilişkin analizler Skewness ve Kurtosis skorları hesaplanarak belirlenmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler kullanılmıştır.

Beden Eğitimi ve Oyun dersi Öğretim Programı'nın uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınarak yapılan bu araştırmada; cinsiyet, yaş, mesleki kıdem ve öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursa katılım sağlama durumları çeşitli değişkenler açısından incelendiğinde; Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme alt boyut puanlarının yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ancak programın genel anlayışı alt boyutunda ve uygulanabilme koşulları alt boyutunda 25 ve altı ile 31 ve üstü yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda 25 ve altı yaş grubu ile 26-30 yaş grubu ve 31 ve üstü yaş grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede mesleki kıdem grubu farklılıkları incelediğinde; kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci, değerlendirme ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyut puanlarının mesleki kıdem grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Programın genel anlayışı ve uygulanabilme koşulları alt boyut puanlarının mesleki kıdem açısından incelendiğinde; programın genel anlayışı alt boyutunda 5 yıl ve altı ile 6-10 yıl mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken, uygulanabilme koşulları alt boyutunda 5 yıl ve altı mesleki kıdem ile 6-10 yıl ve 11 yıl ve üstü mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Kazanımlar, içerik, öğrenme-öğretme ve değerlendirme, programın genel anlayışı, uygulanabilme koşulları ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri, seminer ya da kursu almayan katılımcıların değerlerinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve oyun dersi, İlköğretim, Sınıf öğretmenliği, Öğretim programı

ABSTRACT

Master's Thesis

Opinions of Classroom Teachers About the Applicability of the Physical Education and Game Lesson Program in Primary Education

Betül AYDEMİR

Bartın University

Graduate School

Department of Physical Education and Sports Teaching

Physical Education and Sports Education

Thesis Advisor: Asst. Prof. Ahmet Naci DİLEK

Bartın-2021, Page : XIII + 61

This research was conducted to evaluate the opinions of classroom teachers about the conditions for the implementation of the Physical Education and Game course curriculum in primary education. Physical education curriculum and acquisition, content teaching-learning process, evaluation with the items the overall understanding of the program, applicability conditions to determine the views of practitioners regarding the adequacy of the educational needs of qualified and descriptive screening model was used. As a measurement tool in the study, the application Conditions of the developed by Doğanay and Sarı (2007), adapted by Vedia Gülüm and Pervin Bilir (2008) to Physical Education and Sports, consisting of 5 Likert type and 8 sections “Physical Education and Game Lesson in Primary Education Curriculum in Primary Education Evaluation of Classroom Teachers' Opinions About” questionnaire was used. The sample group of the study consisted of 159 classroom teachers working in 14 primary schools in Ankara's Çankaya and Mamak districts. The SPSS 25.0 program was used to analyze the data. The demographic information of the participants was analyzed by percentage and frequency analysis. Analysis of the normal distribution of

research variables was determined by calculating Skewness and Kurtosis scores. Parametric tests were used because the data showed normal distribution.

Taking the views of teachers about the conditions of applicability of physical education and teaching program, in this research, gender, age, and occupational seniority of teachers and physical education course evaluation conditions were examined in terms of different variables to participate in the seminar or course; physical education course in the assessment and were not statistically different between the Sexes. Achievements, Content, Learning, Teaching process and evaluation there are no statistically significant differences between the age groups of sub-size scores. However, there is a statistically significant difference between 25 and below and 31 and over age groups in the general understanding sub-dimension of the program and the sub-dimension of applicability, while in the sub-dimension of the education requirement for the program the age group of 25 and below, the 26-30 age group and the 31 and over age group there was a statistically significant difference between them. In examining group differences in occupational seniority and course Assessment Physical Education; aims, content, teaching and learning process, evaluation, and program-related training requirements sub-dimension scores, it was inferred the absence of statistically significant differences between the groups of Occupational seniority. When the general understanding of the program and the conditions of application are examined in terms of professional seniority; in the general understanding sub-dimension of the program a statistically significant difference was detected between 5 years and less and 6-10 years of professional seniority, while in the sub-dimension of applicability there was a statistically significant difference between 5 years or less and 6-10 years and 11 years and more. It was concluded that the values of those who took the Physical Education and Games course evaluation seminar or course were higher than the values of the participants who did not take the seminar or course at the sub-dimension of achievements, content, learning-teaching and evaluation, general understanding of the program, application conditions and training requirement related to the program.

Keywords: Physical education and game lesson, Primary school, Elementary school teacher, Syllabus

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	II
BEYANNAME	III
ÖNSÖZ	IV
ÖZET.....	V
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER	IX
TABLOLAR LİSTESİ	XI
ŞEKİLLER LİSTESİ	XII
EKLER LİSTESİ	XIII
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sayıtlar	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM: LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1.Eğitim	7
2.2. Eğitim ve Öğretim Programı	7
2.3. Eğitim Sistemi	8
2.4. Eğitim Sistemi İçerisinde Okulun Yeri ve Önemi	8
2.5. Beden Eğitimi ve Spor Kavramları.....	8
2.6. Beden Eğitimi Dersinin Genel Amaçları	9
2.7. Beden Eğitimi Dersinin Öğretim Programı Yapısı.....	9
2.7.1. Beden Eğitimi Dersinin Program Çıktıları	10
2.8. Beden Eğitimi ve Oyun	11
2.8.1. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Programı	12
2.8.2. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Önemi	12
2.8.3. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinde Değerler	13
2.8.4. Beden Eğitimi Dersinde Sınıf Öğretmeni	14
2.9. Beden Eğitimi ve Sporun Gelişim Çağına Etkisi	14
2.9.1. Beden Eğitimi ve Oyunun Psikomotor Gelişime Etkisi	15
2.9.2. Beden Eğitimi ve Oyunun Çocuğun Zihinsel Gelişimine Etkisi	15

2.9.3. Oyunun Çocuğun Sosyal Gelişimine Etkisi	16
2.9.4. Beden Eğitimi ve Oyunun Çocuğun Dil Gelişimine Katkısı	16
2.10. Fiziksel Eğitim	16
2.11. Fiziksel Etkinlik Kartları	16
2.12. Beden Eğitimi ve Oyun Alanında Yapılan Araştırmalar	20
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM	22
3.1. Araştırma Modeli	22
3.2. Katılımcılar	22
3.3. Verilerin Toplanması	23
3.3.1. Veri Toplama Aracı	23
3.4. Verilerin Analizi	24
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR.....	25
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	33
5.1. Tartışma	33
5.2. Sonuç	39
5.3. Öneriler	41
KAYNAKÇA	43
EKLER	50
ÖZGEÇMİŞ	61

TABLolar LİSTESİ

Tablo	Sayfa
No	No
2.1. Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeylerine Göre Kazanım Düzeyleri	10
4.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Analizler	25
4.2. Araştırma Değişkenlerinin Ortalama, Standart Sapma, Skewness ve Kurtosis Değerleri	26
4.3. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Cinsiyet Farklılıkları	26
4.4. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Seminer Ya da Kurs Alma Durumu Farklılıkları	27
4.5. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Yaş Grubu Farklılıkları	29
4.6. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Yaş Gruplarına Göre Lsd Testi Sonuçları	30
4.7. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Mesleki Kıdem Grubu Farklılıkları	31
4.8. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Mesleki Kıdeme Göre Lsd Testi Sonuçları	32

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil No	Sayfa No
2.1. Sarı Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartları Gelişim Sağladığı Temel Hareket Becerileri.....	18
2.2. Sarı Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Ön Yüzü.....	18
2.3. Sarı Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Arka Yüzü.....	19
2.4. Mor Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Ön Yüzü	19
2.5. Mor Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Arka Yüzü	20

EKLER LİSTESİ

Ek	Sayfa
No	No
Ek 1. Etik Kurul Onayı.....	50
Ek 2. Anket Kullanım İzni	51
Ek 3. Anket.....	52

BÖLÜM I

GİRİŞ

Eğitim yaşama hazırlayan bir süreçtir. Ailede başlar ve yaşam boyu devam eder. Temel amacı ise öğrencileri akademik ve gerçek hayatın zorluklarına göğüs gerecek bireyler olarak yetiştirmektir (Chaitanya, 2017). Bu amaç doğrultusunda eğitim kurumlarında bireylerin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve bedensel yönden gelişimlerini sağlayacak etkinliklere yer verilmektedir (Yalçın, 2009). Toplumların ayakta kalmaları yaşanan bozulmalardan etkilenmeden içinde bulunduğu değişimleri takip etmesi, var olan değerlere sahip çıkması ve bu değerleri gelecek kuşaklara aktarabilmesi ile mümkündür (Karagöz, 2013). Çünkü toplumların yücelmesinde ve ideal standartlara ulaşmasında eğitim önemli bir unsur olarak görülmektedir. Eğitim, bireyi şahsını tanımasını sağlayan, oluşunu koruyan, şahsı yaşamsal sürece hazırlayan, toplumsal uyum içinde hayatını sürdürmesi için gerekli veriyi sağlayan öğretiler bütünüdür (Çağlayan, 2002). Kişi eğitim ve öğretim ile bilgi edinir ve edindiği bu bilgiyi aktarabilir. Eğitim ve öğretim programlı bir biçimde yapılmaz. Öğretme ve öğrenme sürecinde önceden belirlenmiş olan amaçların öğrenciler tarafından kendine özgü yeterliliğe dönüştürülebilmesi için gerekli olan şartlardan birisi de bütün öğrencilerin amaçlara ulaşabilmesi için uygun imkânlarla ulaşabilmesinden geçmektedir. Toplumların kendilerine ideal olan eğitim amaçlarına ulaşabilmeleri için eğitim alanında yapılan çalışmaları belirli programlara uygun olarak sürdürebilmeleri bağlıdır. Beden eğitimi ise; bedensel gelişimi destekleyen, bireyin okul sonrasındaki hayatında iş ve sosyal faaliyetlerinde harcadığı enerjiyi en aza indirerek kullanmasına yardımcı olan, dolayısıyla organların kontrollü, yöntemli bir şekilde hareket etmesini sağlayan etkinlikler bütünüdür (Haywood, 1989).

Beden eğitimi, çocuğu çok yönlü olarak hayata hazırlar (Kaya, 2020). Hareket etmeyi öğrenme ve hareketler yoluyla öğrenmeyi amaçlayan beden eğitimi, genel eğitimin amaçlarına hareketler aracılığı ile katkıda bulunur. Bu çerçevede beden eğitimi bireyin fiziksel, psikomotor, zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkı amacına yönelik organize edilmiş bedensel etkinliklerin tümü olarak ele alınabilir (Kul, 2018). Beden Eğitimi dersindeki amaç, öğrencilerin oyun ve etkinlikler aracılığıyla yaşamları süresince onların kullanacağı temel hareketler, süreğen ve sağlıklı hayat yetenekleri, kavramları ve stratejileriyle bu kavramların etkilediği yaşam becerilerinin geliştirilmesini sağlayarak öğrencileri sonraki eğitim kademelerine hazırlamaktır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2012). Beden

Eğitimi dersi çocukların zihinsel, fiziksel ve sosyal açıdan gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri sayesinde çocuklar gerek fiziksel gerek ruhsal açıdan sağlıklı bir yapıya sahip olurlar. Günümüzde bireysel arası ve toplumlar arası ilişkilerin pozitif yönde artırılması için beden eğitimi ve spor etkinlikleri önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle gelişim döneminde bulunan çocuklar için hareket vazgeçilmez bir unsur olarak görülmektedir.

Çocukları anlamının, onlarla iletişim içerisinde olmanın, onların dünyasına dâhil olup paylaşmanın birçok yöntemi bulunmaktadır (Albayrak, 2019). Kullanılan bu yöntemlerin en iyi şekilde sonuç vereni ve çocuk için en sık tercih edileni oyundur (Kadim, 2012). Çünkü oyun çocuğun kendini ifade edebilme sanatıdır. Çocuklar oyun yoluyla kendilerini ifade edebilmekte ve öğrenebilmektedir. Oyun içerisinde aktif bir şekilde yer alması, bilgilerinin de kalıcılığını arttırmaktadır. Ayrıca eğitim ortamında öğrencilerin yaratıcılık becerilerinin geliştirilebilmesi için oyunun eğitim sürecine katılması zorunlu hale getirmiştir (Ayan & Dündar, 2009). Çocuk yalnızca gördüğü ya da öğrendiği bilgiler aktarmakla kalmayarak kendi becerileri ve yeteneklerini oyuna ekleyip yeni şeyler yaratabilmektedir. Beden Eğitimi ve Oyun dersi çocuğa kendini keşfetme, sorunlarıyla baş etme, kişisel sorumluluk, özgüven ve zaman kullanımı gibi yeteneklerini geliştirmesiyle birlikte iş yapma becerisini, eşitlikçi oyun algısını, toplumsal sorumluluğu, önderliği, tabiata duyarlılığının gelişimine olanak sağlamaktadır.

Eğitim bütünsel bir gelişmeyi kapsar yani akademik olarak gelişimin yanında fiziksel gelişimi de içermektedir. Bu gelişim Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile sağlanmaktadır. Oyunun eğitimde bir araç olarak kullanıldığı zamanlarda çocuklar kendileri çok daha rahat ifade edebilmektedirler. Eğitimde oyunun kullanılması edinilen bilgiyi kalıcı hale getirerek, çocukta eleştirel düşünme ve karar verme becerisini geliştirir. Ayrıca öğrencinin davranışlarını da pozitif yönde etkilemektedir. Bu açıdan incelendiğinde Beden Eğitimi ve Oyun dersi çocuğun gelişimine birçok katkı sağlamaktadır.

1.1. Problem

Bu çalışmanın ana problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir:

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasında herhangi bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın alt problemleri ise şöyledir:

1. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde cinsiyet açısından farklılık var mıdır?

2. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde yaş açısından farklılık var mıdır?

3. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde mesleki kıdem açısından farklılık var mıdır?

4. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile ilgili olarak kurs veya seminere katılım durumu açısından farklılık var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 1. kademedeki Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşullarını sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirmektir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın önemi, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Ankara ili Çankaya ve Mamak ilçeleri ilköğretim birinci kademedeki okullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin ilköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili görüşlerinin değerlendirilerek, alanda yapılan araştırmaları destekleyip, yapılacak olan araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar

Yapılan bu araştırmanın planlanmasında, yürütülmesinde ve elde edilen bulguların değerlendirilmesindeki sayıtlar şunlardır;

1. Araştırmaya katılan katılımcıların, anketteki soruları samimi bir şekilde, gerçekte kendilerine uygun olarak cevapladıkları varsayılmaktadır.

2. Araştırma konusu ile ilgili literatürde erişilen kaynakların sunduğu bilgilerin, objektif olarak yansıtıldığı varsayılmaktadır.

3. Ankette yer alan ifadelerin katılımcılar tarafından açık ve net bir şekilde anlaşıldığı varsayılmaktadır.

4. Ankette yer alan ifadelerin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirtecek nitelikte ve yeterlilikte olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın yapısında bulunan ve araştırmacı tarafından öngörülen sınırlılıklar şunlardır;

1. Araştırma konusu ile ilgili erişilen kaynaklardan elde edilen bilgiler ile sınırlıdır.

2. Araştırma Ankara ili Çankaya ve Mamak ilçelerinde ilköğretim birinci kademedeki okullarda görev yapmakta olan rastgele seçilmiş, ulaşabildiğimiz ve gönüllü olarak katılan sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır.

3. Araştırma, araştırmacının bilgi ve yetenekleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Eğitim belirli bir toplum içerisinde yaşayan bireylerin kültürlenme sürecidir (Demirel & Kaya, 2006). Ertürk'e (1979) göre eğitim " Bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklik yaratma meydana getirme sürecidir". Eğitimin temel amacı, toplumdaki bireyleri yetiştirerek, onları topluma yararlı bireyler haline getirip yaşama en iyi şekilde hazırlamaktır (Yalçın, 2009).

Beden Eğitimi: Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruhen ve fikir açısından gelişimine beden eğitimi adı verilmektedir (Seçiniz & Akkoyunlu, 1996). Beden eğitimi bedensel, ruhsal ve sosyal davranışların oluşturulması amacıyla verilen eğitimidir (Aksoy, 1999). Beden eğitimi bireyin sağlıklı, mutlu güçlü olma, ahlaki değerlerin oluşturulmasına olanak sağlayan vatandaşlık eğitimidir (Günışık, 1973).

Spor: Spor belirli kurallar çerçevesinde yapılan ve yarışmayı esas alan bir uygulama alanıdır (Aksoy, 1999). Spor, kişinin doğal çevresini, yaşanılabilir çevre haline dönüştürürken elde ettiği yetenekleri geliştiren, belirli kurallar altında, araçlı veya araçsız, bireysel ya da takım olarak tam zamanını alacak şekilde meslek haline getirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Erkal, 1982).

Oyun: Doğaçlama olarak gelişen, çocuk yaşamında büyük bir önem taşıyan, çocuğun mutlu olma aracı, aynı zamanda görevidir (Başal, 2007). Oyun, mekanik olmayan, usdışı bir eylem olarak tanımlanabilir. Bireyde doğuştan var olan ve haz duygusunu uyandıran oyun ve oynama eylemi yaşamın her alanına yansımaktadır. Oyun gönüllü olarak oynanır ve bireyin özgürleşmesini sağlar (Tekerek 2006). Kul (2018)'e göre Oyun “Dikkatli düşünme, odaklanma, teknik ve taktiksel gelişim, stratejik düşünme, sosyal becerileri ve ince motor becerileri tahmin etme, geliştirme ve analiz etme yeteneği gibi olumlu davranışları niteler”.

Öğretim Programı: Öğretmenin bir ders ile ilgili öğrenme ve öğretme süreci içerisinde nelerin niçin ve nasıl yapılacağını gösteren kılavuza öğretim programı adı verilmektedir (Özçelik, 1985). Ayrıca öğretim programı öğretmenin rehberi olarak tanımlanabilir.

Eğitim Programları: Okul ya da eğitim kurumunun sorumluluğundaki tüm etkinliklerden oluşur ve öğretim etkinliklerinin ders dışı etkinlikler ile tamamlanması sonucuna gerçekleşen en kapsamlı programa eğitim programı adı verilmektedir (Dilaver, 2017). Eğitim programı, bir eğitim kurumunun amaçları doğrultusunda düzenlenmiş “planlı” eğitim faaliyetlerinin tümü olarak tanımlanabilir (Erden, 1995). Doğan'a göre, eğitim programı, okulun kontrolü ve rehberliği altında öğrencilerin okul içindeki ve okul dışındaki tüm yaşantılarını kapsamaktadır (Doğan, 1997).

Sınıf Öğretmenliği: İlköğretim birinci kademedeki her sınıfın öğrencilerini eğitmek ve öğretmekle yükümlü olan öğretmen (Güzelbey, 2006). Okulun kadrosunda bulunduğu takdirde ilköğretim 2, 3 ve 4. sınıflarda yabancı dil dersi ve 4. sınıfta yer alan din dersi branş öğretmenleri tarafından okutulur (Yılmaz, 2020). İlkokul kademesi çocukların öğretmenlerinin davranışlarını gözlemledikleri, öğretmenleriyle özdeşleştikleri ve öğretmenlerini model aldıkları bir süreçten oluşur (Cesur, 2019). Sözel yeteneği gelişmiş, öğretmeyi seven ve bundan mutluluk duyan, çocukları seven kişilerin bu alanı seçmesi gerekir. Bu alanda başarılı olmak için normalüstü genel yeteneğin yanı sıra yaratıcılık ve hoşgörü gibi kişisel özelliklerin de olması gerekir (Güzelbey, 2006). İlkokuldaki öğrencilerin yaş grubundan

dolayı sürekli kontrol altında tutulması gerekmesi, doldurulan evrakların fazla olması, özel yetenek gerektiren dersleri de vermek durumunda olması ve ders çeşitliliğinin fazla olması sınıf öğretmenlerinin yükünü artırmaktadır (Tekşen, 2017). Sınıf öğretmenliğinde öğrencilerin birinci sınıftan başlayıp ilkokulu tamamlayana kadar tek bir öğretmen tarafından okutulması esastır. Bu sebeple ilkokul çağındaki çocukların nitelikli bir eğitim hizmeti almasında sınıf öğretmeni oldukça önemlidir (Yılmaz, 2020).

İlköğretim: Türkiye’de eğitim anlamında kesintisiz zorunlu eğitim “ilkokulda 4 yıl, ortaokulda 4 yıl ve lisede 4 yıl olmak üzere toplam 12 yıl” devam etmektedir (Gönül, 2020). İlköğretimin amacı, Milli Eğitimin ilkelerine uygun olarak; her bir bireyin iyi birer vatandaş olması için gerekli olan bilgi, beceri ve davranışları kazandırarak, yetenek ve becerileri doğrultusunda yaşama ve bir üst öğrenime hazırlamaktır (Büyükkaragöz, Muşta, Yılmaz & Pilten, 1998). Ayrıca İlköğretim eğitim sisteminin temel taşını oluşturmaktadır (Gülüm, 2008).

İlköğretim 1. Kademe: Birinci kademe 1. 2. 3. ve 4. sınıfları kapsayan 4 yıl süreli ilkokul dönemidir (Eurydice, 2020). İlkokul, çocuğun hayata hazırlanmasını sağlayan ilk eğitim-öğretim kurumudur (Uzun, 2019).

BÖLÜM II

LİTERATÜR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Eğitim

Eğitim bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklik yaratma meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1979). Eğitim “bireylere bilgi ve beceriler kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğunu” taşımaktadır (Varış,1988). Eğitimin temel amacı, öğrencileri akademik ve gerçek hayatın zorluklarına göğüs gerecek bireyler olarak yetiştirmektir (Chaitanya, 2017). Bu amaç doğrultusunda eğitim kurumlarında bireylerin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve bedensel yönden gelişimlerini sağlayacak etkinliklere yer verilmektedir (Yalçın, 2009). Toplumların ayakta kalmaları yaşanan bozulmalardan etkilenmeden içinde bulunduğu değişimleri takip etmesi, var olan değerlere sahip çıkması ve bu değerleri gelecek kuşaklara aktarabilmesi ile mümkündür (Karagöz, 2013). Kişi eğitim ve öğretim ile bilgi edinir ve edindiği bu bilgiyi aktarabilir (Albayrak, 2019). Eğitim, bireyi şahsını tanımasını sağlayan, oluşunu koruyan, şahsı yaşamsal sürece hazırlayan, toplumsal uyum içinde hayatını sürdürmesi için gerekli veriyi sağlayan öğretiler bütünüdür (Çağlayan, 2002). Eğitim tanım olarak çok farklılık arz etse de genelde, insanın en mükemmele ulaşma süreci olarak tanımlanabilir (Bulut, 2020). Eğitim, bireyleri her açıdan şekillendirmek değil aynı zamanda bireylerin hayatlarını kaliteli ve yeterli biçimde sürdürmelerine imkân sağlamaktır (Şişman, 2009). Toplumlarda okul kurumunun temel hedefi ve işlevi topluma fayda sağlayacak donanımda ve özellikle bireyleri eğiterek bu bireyleri sosyal hayata ve ekonomiye kazandırmaktır (Alabaş, 2007).

2.2. Eğitim ve Öğretim Programı

Eğitim faaliyetinin başlıca hedefi başta kişiler olmak üzere toplum için mutlu bir yaşam hazırlamaktır (Şişman, 2009). Ergün (2018)’e göre “okullarda programlar yapılırken hayatın ve sağlığın korunması, bir ailenin evi yuva yapması, maddî şartları geliştirme ve koruma, sosyal ve sivil eylemleri birleştirme, eğitim sağlama, dinî ve estetik inançları açıklama, dinlenme ve eğlenme gibi birçok değerler kazandırılmaya” çalışılmaktadır. Hoşgörür ve Taştan (2011) eğitimin işlevlerini iki başlık altında toplamanın mümkün olduğunu belirtmektedir. Bunlardan ilki eğitimin bireyi geliştirmeye yönelik işlevleridir. Bu işlev; bireyleri toplumsallaştırma, onlara yeteneklerini tanıtmaya ve bu yetenekleri

yapılandırmalarına imkân hazırlama, yaratıcı düşüncelerini ve zihinlerini geliştirme, bilimsel bilgi ve becerileri edinmelerine yardımcı olma, toplumsal kültürü ve bu kültürün değerlerini edinip özgüven kazanmalarına olanak hazırlama ve onları çevresel olumsuz faktörlerden en az zarar alarak kurtarma olarak ifade edilebilir.

2.3. Eğitim Sistemi

Sistem, en genel anlamda “birbiri ile ilişkili öğelerin belirli amaçlara dönük olarak birlikte çalışmasına dayanan bir bütün” olarak tanımlarken eğitim sisteminin başlıca öğelerini “eğitim programları, insan gücü (öğretmenler, yöneticiler, uzmanlar vb.), finansal kaynaklar, fiziksel kaynaklar ve teknoloji” ile oluşmaktadır (Şişman, 2016).

2.4. Eğitim Sistemi İçerisinde Okulun Yeri ve Önemi

Okul, eğitim ile ilgili kavramlar, genel yetenek bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültürün harmanlanmasıyla anlam ifade eden, temelini değerlerin oluşturduğu ve bilinçli bir şekilde inşa edilmiş bir kültür ortamıdır (Akın, 2013). Okullar eğitimin kurumsallaştırıldığı ortamlardır. Okullar “kişilerin değerler, yetenekler ve bilgi bakımından yetiştirildiği sosyal kurumlar” olup resmi ve düşünsel anlamda eğitim buralarda gerçekleşmektedir (Yazar, 2018). Okul, herkes için bir yaşama ve öğrenme yeridir ve aynı zamanda da faaliyetlerinin temelinde insan vardır (Turan, 2014). Toplumlarda okul kurumunun temel hedefi ve işlevi topluma fayda sağlayacak donanımda ve özellikle bireyleri eğiterek bu bireyleri sosyal hayata ve ekonomiye kazandırmaktır (Alabaş, 2007). Coşkun ve Sargın (2007)’ e göre Eğitim öğretim faaliyeti ile öğrencilerin fikir dünyaları ve hissiyatları değişip gelişecek; toplumsal ilişkiler daha etkili ve olumlu yöne evrilecek, anadil bilinci artacak ve ortaya bir refah toplumu çıkacaktır.

2.5. Beden Eğitimi ve Spor Kavramları

“Beden eğitimi, insanın bedeni ile yapılan genel eğitim, etkinlik noktası insan vücudu; hedef ise insanın tüm kişiliği ve bütünlüğü” olarak tanımlanmaktadır (Gaulhofer, 1956). Beden eğitimi “vücut yapısı ve fonksiyonunu geliştirmeyi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir biçimde gelişmeyi sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve sosyal faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik şekilde kullanmayı dolayısı ile organların kontrolünü, metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet sistemi” olarak tanımlanmaktadır (Karakuş & Koç, 2001).

Beden eğitimi, bedensel gelişimi destekleyen, bireyin okul sonrasındaki hayatında iş ve sosyal faaliyetlerinde harcadığı enerjiyi en aza indirerek kullanmasına yardımcı olan,

dolayısıyla organların kontrollü, yöntemli bir şekilde hareket etmesini sağlayan etkinlikler bütünüdür (Haywood, 1989). Beden eğitimi çocuğu, çok yönlü olarak hayata hazırlar (Kaya, 2020). Bundan dolayı eğitim sisteminde beden eğitimi konusu göz ardı edilmemeli ve akademik dersler kadar önem verilmelidir (Yılmaz, 2020). Sporun temel tutumu oyundur, etkinlik içindeyken yaşanan zevktir, sonuç odaklı değildir (Özbydar, 1983). Spor; sporu yapan açısından kazanmak odaklı, fiziksel, teknik ve zihinsel çaba, izleyen içinse, heyecan veren estetik kazanım sağlayan süreçtir (Yağmur, 2020).

2.6. Beden Eğitimi Dersinin Genel Amaçları

Beden Eğitimi dersindeki amaç, öğrencilerin oyun ve etkinlikler aracılığıyla yaşamları süresince onların kullanacağı temel hareketler, süregelen ve sağlıklı hayat yetenekleri, kavramları ve stratejileriyle bu kavramların etkilediği yaşam becerilerinin geliştirilmesini sağlayarak öğrencileri sonraki eğitim kademelerine hazırlamaktır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2012).

2.7. Beden Eğitimi Dersinin Öğretim Programı Yapısı

Milli Eğitim Bakanlığı (2018) 'in yayımladığı Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının yapısı şu şekildedir: Beden Eğitimi ve Oyun dersi, ilkökul kademesinde öğrenim gören öğrencilere oyun oynama, fiziki aktivitelere katılma ve katılma sürecinde; fiziksel, bilişsel, bireysel, duyuşsal ve sosyal becerilerinin gelişimine katkı sağlamak için yapılan eğitim sürecini kapsar. Bu süreçte dikkate alınması gereken unsurlar; öğrencilerin yaş düzeyleri, ön bilgileri, ilgileri, beklentileri ve yöresel özellikleridir. Dersin planlanması öğrencilerin yaş grupları ve fiziksel özellikleri dikkate alınarak yapılmalıdır.

Beden Eğitimi ve Oyun dersinin öğrenme alanları, öğrencilerin gelişimleri için ihtiyaçlar ve eğitimdeki öncelikleri temel alınarak belirlenmiştir (Uzun, 2019). Programın amaçlarına ve çıktıklarına bakıldığında sınıf düzeyine uygun önceden belirlenen kazanımlar ve sınıf seviyesine uygun öğrenme alanı/alt öğrenme alanı/kazanım sayıları tablo 2.1'de belirtilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). İlkökul Beden Eğitimi ve Oyun dersi "Hareket Yetkinliği" ve "Aktif ve Sağlıklı Hayat" öğrenme alanları üzerine tasarlanmış ve ders iki öğrenme alanı altı alt öğrenme alanına ayrılmış ve sınıflara göre kazanımlar belirlenmiştir (Yılmaz, 2020). Beden Eğitimi ve Oyun dersinin öğrenme alanları, öğrencilerin gelişimleri için ihtiyaçlar ve eğitimdeki öncelikleri temel alınarak belirlenmiş bu öğrenme alanları "Hareket Yetkinliği" ve "Aktif ve Sağlıklı Hayat" olmak üzere iki tanedir ki öğrenme

alanının destekçisi dokuz tane öğrenme çıktısıdır. Sarmal yapıya sahip sınıf düzeylerine has kazanımlar, program çıktılarında elde edilen bulgularla oluşturulmuştur (Uzun, 2019).

Tablo 2.1. Öğrenme Alanları ve Sınıf Düzeylerine Göre Kazanım Düzeyleri

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
1. Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	5	9	8	5
	Hareket kavramları ve ilkeleri	4	3	1	3
	Hareket stratejileri ve taktikleri	2	1	2	2
2. Aktif ve Sağlıklı Hayat	Düzenli fiziksel etkinlik	2	2	2	2
	Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri	8	10	13	9
	Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz	3	3	3	4
Toplam		24	28	29	25

Kaynak; Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretim Programı Tanıtım Sunusu

2.7.1. Beden Eğitimi Dersinin Program Çıktıları

Beden Eğitimi ve Oyun dersini alıp ilkokul kademesinden mezun olan öğrencilerde ulaşılması beklenen program çıktılarından bazıları şunlardır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2012);

1. Temel ve birleştirilmiş hareket yeteneklerini, basit kurallı oyun ve fiziki aktivitelerde etkin ve kendine güvenerek kullanır.
2. Hareket beceri kavramlarını kullanır.
3. Oyun ve hareket yöntemlerini kullanır.
4. Sağlıklı kalabilmek ve sağlıklı yaşayabilmek için oyun ve bedensel aktivitelerini kavramlarını ve prensiplerini açıklar.
5. Sağlıklı kalabilmek ve sağlıklı yaşayabilmek için oyun ve aktivitelere arzulu ve sürekli katılır.
6. Beden Eğitimi ve Oyun dersinde kendini keşfetme, sorunlarıyla baş etme, kişisel sorumluluk, özgüven ve zaman kullanımını gibi yeteneklerini geliştirir.
7. Beden Eğitimi ve Oyun dersinde iletişim yeteneklerini, birlikte iş yapma becerisini, eşitlikçi oyun algısını, toplumsal sorumluluğu, önderliği, tabiata duyarlılığını ve farklı özelliklere saygıyı geliştirir.

8. Beden Eğitimi ve Oyun dersindeki tecrübelerini; sorun çözme, amaç koyma, tasarı yapma gibi süreçlerde kullanır.

Pehlivan, Dönmez ve Yaşat (2005) yaptıkları çalışmada Beden Eğitimi dersinin verimli olarak işlenmesinin engelleyen belli başlı faktörleri; araç-gereç, salon ve malzeme eksikliği olarak sıralamıştır. Okulların yapımında saha ve salon düşünülmemesinin sporun tabana yayılmasının önünde engel olduğunu vurgulamaktadır.

Tortop (2005) çalışmasında Beden Eğitimi ders saatlerinde başka dersler yapılmaması konusunda okul yöneticilerinin hassasiyetle durması gerektiğini belirtmektedir. Aynı çalışmada sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun dersin öğretiminde formasyon düzeylerini yetersiz buldukları, bunun giderilmesi için de hizmet içi eğitimlerin yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Şirinkan, Şirinkan, Çalışkan ve Kaldırımcı (2006) tarafından yapılan çalışmada; ilkokullarda Beden Eğitimi dersine branş öğretmeninin girmesi gerektiği, okullar salon tesis edilmesinin gerekli olduğu, sınıf öğretmenlerine hizmet içi eğitimler düzenlemesi gerektiği belirtilmektedir.

2.8. Beden Eğitimi ve Oyun

Beden eğitimi, insanın gelişme sürecinin her aşamasında önemli yere sahip olan bir eğitim aracıdır (Topkaya, 2004). Oyun ve oyuncaklar çocuğun fiziksel gelişimi olduğu kadar keşfetme ve düşünme aracılığıyla zihinsel gelişimine de önemli katkılar sağlar (Yılmaz, 2020). Oyun ve oyuncaklar çocukta dil gelişimi, iletişim kurma ve sosyalleşmeye yardımcı olur. Çocuklar oynadıkları oyunlarda duygularını yaşarlar (Başal, 2007).

Ağbuğa ve Aslan (2010)'a göre Beden Eğitimi dersine ihtiyaç duyulmasının sebebi şunlardır;

- Düzenli olarak fiziksel etkinlik olanağı sağlar.
- Vücuttaki fiziksel uyum artar.
- Yalnızca okul içinde bulunanlarda değil okul dışındaki insanlarda da fiziksel etkinlik merakı uyandırır.
- Kültürel gelişime de yardımcı olur.
- Kişisel gelişimleri olumlu yönde etkiler.
- Stresin azalmasını sağlar.

-İnsanları arasındaki bağı güçlenmesine katkı sağlar.

-İnsanların özgüvenlerini artırır.

-Toplumsal yaşama uyum kolaylaştırır.

-Olaylara farklı açıdan bakma yeteneğini kazandırır.

Ocak ve Tortop (2010) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin sporla ilgilenme durumlarının eğitsel oyunlarla ilgili uygulama ve öğretimlerine yönelik etkili olduğunu belirtmektedir.

2.8.1. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Programı

Milli Eğitim Bakanlığı (2018)'e göre Beden Eğitimi ve Oyun dersinde öğrencilere kazandırılması hedeflenen ve programda belirtilen becerilerin bazıları şu şekildedir; Çabukluk, dayanıklılık, hareketlilik, esneklik, kuvvet, koordinasyon, ritim.

Beden Eğitimi ve Oyun dersinin dayandığı temel ilkeler aşağıdaki gibidir:

-Oyun yoluyla öğrenme,

-Öğrencilerin bütün olarak gelişimi,

-Öğrenci merkezli ortam ve öğrencilerin kendi öğrenmelerini yapılandırma,

-Süreç ağırlıklı,

-Sarmal ve gelişimsel yapı,

-Esneklik,

-Tema/konu kazanımlara ulaşmada araç.

2.8.2. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinin Önemi

Çocukları anlamının, onlarla iletişim içerisinde olmanın, onların dünyasına dâhil olup paylaşmanın birçok yöntemi bulunmaktadır (Albayrak, 2019). Kullanılan bu yöntemlerin en iyi şekilde sonuç vereni ve çocuk için en sık tercih edileni oyundur (Kadim, 2012). Çocuk kendi kurmuş olduğu dünyadaki pek çok düşünce ve duygu ile de baş etmenin yollarını öğrenir (Artar, 1999).

Ağbuğa ve Aslan (2010)'a göre Beden Eğitimi dersine ihtiyaç duyulmasının sebebi şunlardır;

-Düzenli olarak fiziksel etkinlik olanağı sağlar.

-Vücuttaki fiziksel uyum artar.

-Yalnızca okul içinde bulunanlarda değil okul dışındaki insanlarda da fiziksel etkinlik merakı uyandırır.

-Kültürel gelişime de yardımcı olur.

-Kişisel gelişimleri olumlu yönde etkiler.

-Stresin azalmasını sağlar.

-İnsanları arasındaki bağı güçlenmesine katkı sağlar.

-İnsanların özgüvenlerini artırır.

-Toplumsal yaşama uyum kolaylaştırır.

-Olaylara farklı açıdan bakma yeteneğini kazandırır.

Okul çağındaki çocuk artık zamanının çoğunu okul içinde arkadaşları ve öğretmenleriyle bir arada geçirmektedir. Çocuk okulda kendini tanıyacak ve yeteneklerinin farkında olacaktır. Bu yeteneğin açığa çıkmasında da öğretmen rehberlik yapacaktır (Uzun, 2019). Çocukların yetenekleri hangi alandaysa o alanda çalışmalı böylece çocuğa başarı duygusunun tattırılmasıyla çocuğun kişilik gelişimine katkıda bulunulacaktır (Çamlıyer, 1991). Öğrencilerin gelişim özelliklerinin hedef alındığı, onların insan ve toplum karşısında sağlıklı, mutlu, ahlaklı ve dengeli bir kişiliğe sahip olmasına katkısı vardır. Beden eğitiminde kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri tavır ve alışkanlıkların hepsi değerlendirilmelidir (Ocak ve Tortop, 2006).

2.8.3. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinde Değerler

Toplumlar geleceklerini değerleri benimsemiş insanlara borçludur. Bu sebeple eğitim sistemimiz bireye bu değerleri kazandırma amacı ile hareket eder. Temel beceri ve davranışları kazandırmanın yanında bireye değer öğretimi, eğitim sisteminin en temel görevlerindedir (Albayrak, 2019). Eğitim sistemi yetişmekte olan bireylerin var olan alışkanlıklarını, davranışlarını etkileyebilmelidir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

Değerler ayrı bir ders, bir program ya da ünite olarak görülmemiş, eğitim sürecinin her alanında yer almıştır (Albayrak, 2019). Dürüstlük, dostluk, adalet, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, yardımseverlik, vatanseverlik öğretim programı içerisinde yer alan kök değerlerdendir. Bu kök değerler diğer kök değerler ve bağlı olduğu alt değerlerle birlikte etkili olacaktır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

2.8.4. Beden Eğitimi Dersinde Sınıf Öğretmeni

Günümüz dünyasında toplumsal ve teknolojik değişimler hızlanmıştır. Bu nedenle öğretmenlerin hem kendini hem de öğrencilerini geliştirebilmeleri için açık fikirli ve esnek olmalıdır (Uzun, 2019). Demirhan (2006)'a göre, çağımızın ilkokul kurumlarında görev yapan öğretmenlerin bilgi verici değil, öğrencileri geliştiren ve uygulamalara dönük olması beklenmektedir. Saydam (2003)'a göre, etkili bir öğretim için donanımlı öğretmenlere ihtiyaç vardır. Sınıf öğretmenleri, ilkokullarda verilen Beden Eğitimi dersleriyle ilgili görüşlerini beyan edip, öğrencilere temelde daha faydalı Beden Eğitimi dersi işleyebilme hususunda ilgililere faydalı olacaktır (Çiçek, 2008, 23).

2.9. Beden Eğitimi ve Sporun Gelişim Çağına Etkisi

İnsan zihinsel, fiziksel ve ruhsal yönleriyle bir bütün olarak değerlendirilmeli, eğitim ise hizmeti gerçekleştirecek biçimde olmalıdır. Ayrıca, bu faaliyetlerin insan kendi yeteneklerini ve diğer insanların yeteneklerini tanımayı, zamanı ve emeğini en uygun şekilde kullanmayı, kazandığında mütevazı olmayı, yenildiğinde başkalarını takdir edebilmeyi, eşit koşullarda yarışmayı öğrenir (Yağmur, 2020). Beden eğitimi, eğitim ve öğretim amaçlarının tümünü gerçekleştirebilecek tek alan konumundadır (Gülüm, 2008). Beden eğitimi faaliyetleri düzenli ve sistemli bir biçimde gerçekleştirildiği zaman, insanların fiziksel uygunluğunun yanında pek çok sağlık özelliğinin de gelişmesine katkı sağlamaktadır (Albayrak, 2019). Beden eğitimi faaliyetleri düzenli ve sistemli bir biçimde gerçekleştirildiği zaman, insanların fiziksel uygunluğunun yanında pek çok sağlık özelliğinin de gelişmesine katkı sağlamaktadır. İlköğretim çağı çocukların bedensel gelişimlerinin hızlı olduğu dönemlerdendir (Aydın, 2017).

2.9.1. Beden Eğitimi ve Oyunun Psikomotor Gelişime Etkisi

Fiziksel gelişim, bebeğin vücut büyümesi, kaba motor becerileri ve vücudun çeşitli organlarının büyümesidir (Albayrak, 2019). Büyüme bebeklikten başlayan ve ömür boyunca devam eden olaydır (Garoo, 2019). Bebeğin doğumdan belirli bir süre sonra bu hareketler istemli motor becerilerine dönüşür (Smith, 2014). Hareket hayatın özüdür, hayatta kalmaktır. Çocuk bu sayede bilgi edinmesine olanak sağlayan verileri toplar. Aynı fikirlerini genişletir, dış dünya ile ilgili fikir edinir ve kendini ifade eder (David & Gbenga, 2014). Bütün bu kazanımlar düşünüldüğünde oyun, bireye fiziksel alanda kendi yeterliliğini fark etme, farklı etkinliklere katılma, katıldığı etkinliklerden edindikleri ile boş vakitlerini değerlendirme fırsatı sunar (Orhan, 2016). Çocuğun büyümesine bağlı olarak koordinasyon ve çabukluğu gelişir. Bu durum çevresel ve merkezi sinir sisteminin gelişimine bağlıdır. 7-11 yaş aralığı koordinasyon yeteneğinin en yoğun geliştiği dönemdir. Ayrıca 12 yaşında koordinasyon gelişiminin biyolojik gelişimi tamamlanır ancak eğitim uygulamaları ve çocuk yetiştirme yöntemleri motor becerilerin kendiliğinden gelişebileceği izlenimini vermektedir. Yani duygu devinimi uyaranları sağlamada ve çocukların çevrelerini hareketle araştırma konusunda cesaretlendirmede yetersiz kalmaktadır (Yağmur, 2020). Motor becerilerin kazanılması şansa bırakılmamalı ve üzerinde durulmalıdır (Tutkun, 2002).

2.9.2. Beden Eğitimi ve Oyunun Çocuğun Zihinsel Gelişimine Etkisi

Bilişsel gelişim küçük çocuklarda hızlıdır; çünkü henüz keşfedilmemiş bir dünya onları beklemektedir. Yaş ilerledikçe bilişsel gelişim de orantılı olarak azalır (Turan, 2015). Günümüzde nörobilimdeki gelişmeler gösteriyor ki, bilişsel gelişim ve beyin yapısı arasında güçlü bir bağlantı bulunmaktadır (Albayrak, 2019). Bilişsel fonksiyonlara fiziksel aktivitenin olumlu bir etkisi vardır (Zeng, Ayyub, Sun, Wen, Xiang, & Gao 2017). Çocuk gelişen zekâsı ile çevreyi daha iyi öğrenir. Büyüme ve gelişme çağında oyun ile iç içe olan çocuk zihinsel kavramların çoğunu oyun yardımı ile bilir. Kalın-ince, soğuk-sıcak, büyük-küçük, ekşi-tatlı gibi duyu organlarımızla algılayabildiğimiz kavramların yanı sıra problem çözme, eşleme yapma, ayırma, birleştirme, gruplama gibi zihinsel işlemleri de oynadığı oyun içerisinde kavrar (Albayrak, 2019). Nesnelere arasındaki benzerlik ve farklılıkları kavrar, zihinsel olarak kendini geliştiren oyunlar yardımı ile düşünür ve algılama becerilerini geliştirir (Akandere, 2006).

2.9.3. Oyunun Çocuğun Sosyal Gelişimine Etkisi

Sosyal gelişim; dengeli bir dizi, bireyin diğer insanlarla iyi iletişim kurmasını sağlayan pozitif bir şekilde tepki vermesini ve olumsuz sonuçlardan kaçınacak davranışlar sergilemesine yardımcı olan sosyal beceriler ve öğrenilmiş uyum sağlama davranışlarıdır (Sami, Mahmoudi, & Aghaei, 2015). Oyun sayesinde çocuk toplumda kendine ayrılan yeri, insanların haklarına saygı duymayı, var olan haklarının farkında olarak onları korumayı, yardım etmeyi, liderlik yapmayı, paylaşmayı ve en önemlisi kazanmanın yanında kaybetmenin de doğal olduğunu öğrenir (Akandere, 2006).

2.9.4. Beden Eğitimi ve Oyunun Çocuğun Dil Gelişimine Katkısı

Çocuk, dilini kullandığında hem karşısındakini anlar hem de kendisini karşı tarafa anlatmaya başlar ve kendi kendine oyun oynayan çocuk, genellikle oyuncakıyla konuşur, dertleşir ve oyuncakına yüklediği anlama göre ifadelerde bulunur (Uzun, 2019). Çocuk oyun sayesinde oyuncak ile iletişime geçer. Sosyal oyunlarda çocuk, dili daha fazla kullanmak zorunda kalır (Koçyiğit, Tuğluk & Kök, 2007). Özellikle drama şeklindeki oyunlarda uzun cümleler kurması gerektiği için sözcük dağarcığını oldukça geliştirir (Ellialtıoğlu, 2005). Oyun aracılığıyla çocuğun sözcük dağarcığı artar, çocuk söyleneni daha hızlı bir şekilde kavrar ve kendini daha iyi ifade eder (Milli Eğitim Bakanlığı, 2009).

2.10. Fiziksel Eğitim

Eğitim fiziki boyuttan incelendiğinde ise Beden Eğitimi ve Spor dersinin eğitimin tamamlayıcısı olduğu ve bu derslerde yapılan fiziksel aktivitelerle küçüğün muhatap olduğu kişiye saygılı olmayı öğrendiği kabul edilen bir gerçektir (Yağmur, 2020). Bu açıdan beden eğitimi, eğitim gören çocukların olumsuz agresiflik ve saldırganlık hislerini törpülediği, kurallara kaidelere uyum sağlamayı öğrettiği tartışmasızdır (Selçuk, 2010). Eğitim bireyi bir bütün olarak geliştirmeyi hedefleyen çok yönlü bir aşamadır (İlhan, Gencer & Ulucan, 2011). Ülke genelinde sporun temelini oluşturan eğitim kurumlarında, mevcut sportif faaliyetlerin sağlanması ve devamı için asgari şartları sahip bir ortamın bulunması zorunludur (Poyraz, 1999).

2.11. Fiziksel Etkinlik Kartları

Program yapısında bulunan öğelerden en önemlisi, programın hedeflerine ulaşmasında öğretmen ve öğrencilere rehberlik etmesi istenen Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)'dir. Dersin kazanımlarıyla bağdaştırılan fiziksel etkinlik kartları, oyunlaştırılarak kazandırılacak hareket becerilerini ve oyunları görsel içeriklerle sunmaktadır (Uzun, 2019).

Bu kartlar öğrencilerde hareket etme yeteneğini geliştirmek için resimli hazırlanarak sunulmuştur (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Bu kartlar oynanacak oyunun görsellerini içermektedir. Görseller oyunun nasıl oynanacağı hakkında bilgi vermekte, bu da oyun öncesi öğretmenin işini kolaylaştırmaktadır (Albayrak, 2019). Ceylan (2015) çalışmasında Fiziksel Etkinlik Kartları etkinliklerinin öğretmenlere yardımının olduğu bulgusu yer almaktadır.

Sarı fiziksel etkinlik kartlarının ön yüzünde; öğrenme alanı, alt öğrenme alanı, kazanım, güvenlik önlemleri ve kazanımın nasıl uygulanacağı ile ilgili görseller yer almaktadır. Çeşitlendirme görev, ekipman, mekân ve insan olmak üzere dört anahtar kavramla kodlanmıştır ayrıca Mor kartların kullanımı ve tasarımı da sarı kart gruplarına benzer şekildedir (Yılmaz, 2020). Milli Eğitim Bakanlığı (2012)'in yayımladığı öğretim programında fiziksel etkinlik kartları ilgili şu bilgilere yer verilmiştir:

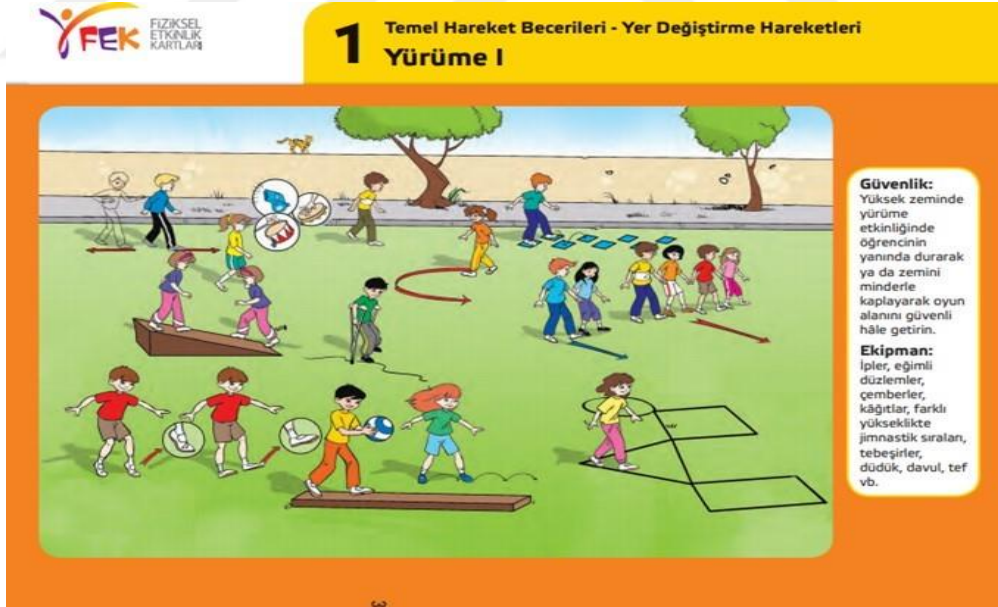
“Fiziksel Etkinlik Kartları sarı ve mor kart gruplarından oluşmaktadır. Sarı kart grubunda “Öğretmen Kartı”, “Temel Hareket Becerileri ve Kavramları Kartı”, “Birleştirilmiş Hareket Kartları”, “Sağlık Anlayışı Kartları”, “Spor Engel Tanımaz Kartı”, “Hareket Yetkinliği Kartı” ve “Fiziksel Etkinlik ve Beslenme Piramidi Kartı” vardır. Mor kart grubunda ise “Öğretmen Kartı”, “File ve Raket Oyunları”, “Hücum Oyunları”, “Vurma ve Yakalama Oyunları”, “Etkin Katılım”, “Sağlık Anlayışı” ve “Spor Engel Tanımaz” kartları vardır.” Fiziksel etkinlik kartları ön ve arka yüzleri Resim 2.1.'de gösterilmektedir.

Cocuklar için hareket yoluyla daha saglikli, parlak bir gelecek.

Sarı kartlar - Temel Hareket Becerileri			
I. YER DEĞİŞTİRME HAREKETLERİ	II. DENGESİZLEME HAREKETLERİ	III. NESNE KONTROLÜ GEREKTİREN HAREKETLER	IV. BİRLEŞTİRİLMİŞ HAREKETLER
1. Yürüme I	9. Eğilme	18. Topa Alışma Çalışmaları	27. Kuyruk Yakalama
2. Yürüme II	10. Esnetme	19. Atma - Tutma	Top Toplama Oyunu
3. Koşma	11. Dönme - Salınım	20. Yakalama	28. Bayrak Yarışı Oyunları
4. Atlama - Sıçrama	12. Ağırlık Aktarımı	21. Ayakla Vurma	29. Hedef Oyunları
5. Adım Al - Sek	13. Atlama - Konma	22. Yuvarlama	30. Atma - Vurma Oyunları
6. Galop - Kayma	14. Başlama - Durma	23. Durdurma - Kontrol	31. Yuvarlama - Tutma Oyunları
7. Yuvarlanma	15. Statik Dinamik Denge	24. Top Sürme	32. Tırtıl Yakan Topu
8. Tırmanma	16. Duruş - Oturuş	25. Rakette Vurma	33. Hareketli Hedef Vurma Oyunları
17. İtme - Çekme		26. Uzun Saplı Araçla Vurma	
EK KARTLAR			
Spor Engel Tanımaz	Beslenme / Fiziksel Etkinlik		
Sağlık Anlayışı I	Temel Hareket Kavramları		
Sağlık Anlayışı II			

Şekil 2.1. Sarı Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartları Gelişim Sağladığı Temel Hareket Becerileri

Kaynak: Fiziksel Etkinlik Kartları <http://www.mku.edu.tr/files/6-9e29d7d6-8c06-42d5-bd81-0a2164caa6f6.pdf> kaynağından alınmıştır.

Şekil 2.2. Sarı Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Ön Yüzü

Kaynak: Fiziksel Etkinlik Kartları <http://www.mku.edu.tr/files/6-9e29d7d6-8c06-42d5-bd81-0a2164caa6f6.pdf> kaynağından alınmıştır.

1 Temel Hareket Becerileri - Yer Değiştirme Hareketleri Yürüme I

Öğrenme Anahtarı

- Vücut dik durmalı, gözler karşıya bakmalı.
- Kollar doğal, rahat ve gövdeden çok açılmayacak şekilde sallanmalı.
- Ayaklar düz, vücut fazla yukarı aşağı yayılanmadan kesintisiz ve rahat adımlarla yürünmeli.

Değerlendirme ve İyileştirme

- Çocuklar;**
- Doğru yürümenin neden önemli olduğunu tartışmaya / konuşmaya,
 - Farklı yürüme türleri (geriye, yana vb.) üretmeye,
 - Birbirlerinin hareketlerini gözlemlemeye ve doğru vücut şekliyle yürüyen öğrencilerin yürüyüşlerini tekrar etmeye,
 - Belirli bir süre / mesafe kesintisiz yürümeye teşvik edin.

Çeşitlendirme

Daha Kolay...

- Yavaş tempoda, kısa adımlarla yürümek
- Hafif ve küçük malzeme taşıyarak yürümek
- Yürüme mesafesini kısaltmak
Tek yöne doğru yürümek
- Düz ve sert zeminde yürümek
- Tek başına yürümek

Daha Zor...

- Hızlı tempoda, uzun adımlarla yürümek
- Daha ağır ve büyük malzeme taşıyarak yürümek
- Yürüme mesafesini uzatmak
Farklı yönlerde yürümek
- Yumuşak zemin ve engebeli alanda yürümek
- Eşle, grupta el ele tutuşarak uyumlu ve ritmik bir şekilde yürümek

Sağlık Anlayışı

- Çocuklar;**
- Sağlıklı olmak için günlük hayatta yürümenin önemini tartışmaya teşvik edin.

Şekil 2.3. Sarı Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Arka Yüzü

Kaynak: Fiziksel Etkinlik Kartları <http://www.mku.edu.tr/files/6-9e29d7d6-8c06-42d5-bd81-0a2164caa6f6.pdf> kaynağından alınmıştır.

1 Hücum Oyunları Hazine Sandığı

AÇIKLAMA

- İkişerli oyuncudan oluşan dört takım oluşturulur.
- Oyun kare bir alanda oynanır.
- Eşlerden biri sırayla ortadaki hazine sandığından (çemberin içi) koşarak topu alır ve kendi alanına geri dönerken topu kendi hazine sandığına koyar.
- Oyuncular her seferinde hazine sandığından bir top alır ve aldığı topa göre taşıma şeklini uygular.
- Ortadaki hazine sandığı boşaldığında takımlar kendi hazine sandıklarındaki topları ortadaki hazine sandığına tek tek geri götürürler.
- Oyuncular saat yönünde yer değiştirerek oyuna tekrar başlarlar.

ÖĞRETİMSSEL UYARLAMA

Hareket engeli ve koordinasyonu zayıf olan öğrenciler için mesafe kısaltılabilir. Engel durumuna uygun taşıma şekli kullanılabilir. Hazine sandığı yerden yüksek bir yere konulabilir.

Güvenlik: Hazine sandığının (çember) yeterli büyüklükte olmasına özen gösterin. Takımlar arasında uygun mesafe olmasını sağlayın.

Ekipman: Çeşitli toplar, çemberler, raketler, uzun saplı araçlar, tebeşirler.

Şekil 2.4. Mor Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Ön Yüzü

Kaynak: Fiziksel Etkinlik Kartları <http://www.mku.edu.tr/files/6-9e29d7d6-8c06-42d5-bd81-0a2164caa6f6.pdf> kaynağından alınmıştır.

Öğrenme Anahtarları

A. Beceri Öğrenme

- Diğer oyuncuların ve alanın kontrolü için baş yukarıda olmalı.
- Seçilen malmatzemeye uygun taşıma şekli (yuvarlama, sürme, paslaşma vb.) kullanılmalı.

B. Taktik Öğrenme

- Eşler arasında uygun paslaşma tekniğinin seçilmesi.

Değerlendirme ve İyileştirme

Çocukları;

- Oyun ile ilgili güçlü ve zayıf yönlerini söylemeye,
- İş birliği yapmanın önemini tartışmaya,
- Takımın başarısı için alternatif yöntemler önermeye,
- Farklı taşıma şekillerini geliştirecek çalışmalara ve uygulamalara teşvik edin.

Daha Kolay...

- Yürümek veya yavaş tempoda koşarak oynamak
- Taşması kolay malzeme kullanmak
- Merkezden kenarlara olan mesafeyi azaltmak
- Paslaşmadan oynamak

Çeşitlendirme

Daha Zor...

- Engeller kullanmak
- Top sayısı ve çeşidini artırmak
- Merkezden kenarlara olan mesafeyi artırmak
- Savunmaya karşı oynamak

Sağlık Anlayışı

Çocukları;

- Sağlıklı ve sağlıksız yiyeceklere ait görsel materyaller hazırlamaya,
- Hazırlanan materyalleri kullanarak hazine sandığına benzer oyun oynamaya,
- Oyunun ardından sağlıklı yiyeceklerin yararları ve sağlıksız yiyeceklerin zararları hakkında tartışmaya teşvik edin.

Görev **Ekipman** **Mekân** **İnsan**

Şekil 2.5. Mor Renkte Olan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Arka Yüzü

Kaynak: Fiziksel Etkinlik Kartları <http://www.mku.edu.tr/files/6-9e29d7d6-8c06-42d5-bd81-0a2164caa6f6.pdf> kaynağından alınmıştır.

2.12. Beden Eğitimi ve Oyun Alanında Yapılan Araştırmalar

Navdar (2017), sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşlerini saptamak amacıyla yaptığı çalışmanın sonucunda; oyun ve fiziki etkinlikler dersine ait oyun kitapçığının yetersiz olduğu, yeteri kadar araç gerecin ve oyun sahasının olmadığı, okul idaresinin gerekli desteği göstermediği, uygulamada sadece bildikleri oyunu oynattıkları, başka ders işledikleri ve öğretmenlerin yeteri kadar hizmet içi eğitim alamadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Ulu (2016), sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi öğretimi sırasındaki güven düzeylerinin değerlendirildiği çalışmada, ilkokullarda sınıf öğretmenleri Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi işlerken kendilerine duydukları güven seviyeleri düşük düzeyde olduğu sonucunda ulaşılmıştır.

Alıncak, Ayan ve Abakay (2015), sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersine yönelik değerlendirilmelerinin yapıldığı araştırmanın sonuçları incelendiğinde müfredattaki konuda, içeriğinde ve uygulanmasında uyum sorunlarının olduğu ve yetersiz olduğu ayrıca müfredatın sosyo-ekonomik gerçekliğin dışında olması gibi problemlere rastlanmıştır.

Dağdelen ve Kösterelioğlu, (2015) ilkokullardaki Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersini öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucunda; dersin ilkokul programında bulunmasını olumlu bulmuşlardır. Okullara Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinde kullanılması için gönderilen “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” ve Fiziksel etkinlik kartlarını kullandıklarını ve dosyaların içerisinde bulunan oyunları oynattıklarını belirtmişlerdir ancak dersi gerçekleştirebilmek için yeterli sayıda araç-gereç bulamadıklarını ve fiziki ortamın uygun olmadığını söylemişlerdir. Ayrıca öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersinde başka dersleri işlediklerini ifade etmişlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada kullanılan model, araştırma grubu, verilerin toplanması ve analiz edilmesi süreçleri hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

İlköğretim 1. kademedeki Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşullarını sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirmek bu araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Bu araştırma, sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programını kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme öğeleri ile programın geneli (eğitim felsefesi, varsayımları, genel anlayışı), uygulanabilme koşullarının yeterliliği ve uygulayıcılarının eğitim gereksinimleri ile ilgili görüşlerini belirlemek üzere betimsel nitelikli tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırmaları, bireylerin tutumlarını, eylemlerini, fikirlerini ve inançlarını belirleme ihtiyacı duyulduğunda tercih edilen bir yöntemdir. Tarama araştırmalarında, araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan gözlemleyip belgeleyebilmektir (Karasar, 2018). Tarama (survey) araştırma modellerinin anlatılan özellikleri göz önünde bulundurulduğunda mevcut araştırmanın survey (tarama) modeli ile tasarlanmasının uygun olduğu anlaşılmıştır.

3.2. Katılımcılar

Yapılan bu araştırmanın evrenini 2020-2021 eğitim öğretim yılında Ankara ili Çankaya ilçesinden rastgele seçilmiş 7 okulda görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri ve Mamak ilçesinden rastgele seçilmiş 7 okulda görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri olmak üzere toplam 324 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2020-2021 eğitim öğretim yılında Çankaya ve Mamak ilçelerinden evreni oluşturan rastgele seçilmiş toplam 14 okulda görev yapmakta olan, ulaşabildiğimiz ve gönüllü olarak çalışmaya katılan 159 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmayla ilgili veriler toplanmaya başlanmadan önce ilgili kurumlardan gerekli izinler alınmıştır. Literatür taraması yapıldıktan sonra araştırma konusuna uygun olan anket belirlenmiş ve gerekli hazırlıklar yapılmıştır. Araştırmada, 5’li likert tipi, 8 bölümden oluşan “İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları İle İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” anketi uygulanmıştır.

Anketler Çankaya ilçesindeki Dr. Reşit Galip İlkokulu’nda görev yapmakta olan 14, Teğmen Kalmaz İlkokulu’nda görev yapmakta olan 24, Çankaya İlkokulu’nda görev yapmakta olan 33, Kurtuluş İlkokulu’nda görev yapmakta olan 24, Muazzez Karaçay İlkokulu’nda görev yapmakta olan 25, Hamdullah Suphi İlkokulu’nda görev yapmakta olan 24 ve Nurçin Sayan İlkokulu’nda görev yapmakta olan 18 sınıf öğretmeni ile Mamak ilçesindeki Cengizhan İlkokulu’nda görev yapmakta olan 24, Hamdi Bulgurlu İlkokulu’nda görev yapmakta olan 13, Abidin Paşa İlkokulu’nda görev yapmakta olan 30, Kazım Orbay İlkokulu’nda görev yapmakta olan 29, Büyükelçi Nazım Belger İlkokulu’nda görev yapmakta olan 27, Yenimutlu İlkokulu’nda görev yapmakta olan 34 ve Kazım Karabekir İlkokulu’nda görev yapmakta olan 5 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 324 sınıf öğretmenine Google form olarak ulaştırılmış ve kendilerine göre uygun şekilde cevapladıktan sonra formun gönderilmesi istenmiştir. Gönderilen anketlerden 165 tanesinden dönüş alınmış fakat 6 tanesi değerlendirmeye uygun olmadığından 159 form değerlendirmeye alınmıştır.

3.3.1. Veri Toplama Aracı

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu araştırmada ölçme aracı olarak, Doğanay ve Sarı (2007) tarafından “Öğretmen gözü ile yeni sosyal bilgiler programı: Adana ilinde bir araştırma” adlı çalışmada geliştirilen, Vedia Gülüm ve Pervin Bilir’in (2008) “Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi öğretim programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi” adlı çalışmada Beden Eğitimi ve Spor alanına uyarladıkları, 5’li likert tipte ve 8 bölümden oluşan “Yenilenen Beden Eğitimi dersi beden eğitimi programı (II. kademe) değerlendirme” isimli anket “İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları İle İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin

Değerlendirilmesi” isimli anket olarak kullanılmıştır. Anket sekiz kısımdan oluşmuştur; birinci kısımda sınıf öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin; cinsiyet, yaş, mesleki kıdem ve Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile ilgili olarak kurs veya seminere katılım soruları yer almıştır. İkinci kısım programın kazanımlarına ilişkin 17, üçüncü kısım programın içeriğine ilişkin 16, dördüncü kısım programın öğrenme-öğretme sürecine ilişkin 12, beşinci kısım programın değerlendirme yöntem ve sürecine ilişkin 13, altıncı kısım programın genel anlayışına ilişkin 10 sorudan oluşmaktadır. Yedinci kısım programın uygulanabilme koşullarına ilişkin 10, son kısım olan sekizinci kısım ise program ile ilgili eğitim gereksinimine ilişkin 8 sorudan oluşmaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Katılımcıların demografik bilgileri yüzde ve frekans ile çözümlenmiştir. Araştırma değişkenlerinin normal dağılımına ilişkin analizler Skewness ve Kurtosis skorları hesaplanarak belirlenmiştir. Veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler kullanılmıştır. Araştırma bulgularının yorumlanmasında anlamlılık düzeyi 0,05 ve 0,01 olarak kabul edilmiştir. Cinsiyet ve Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile ilgili kurs veya seminere katılıma verilen cevaplar, iki demografik değişken arasındaki farklar bağımsız örneklem t test ile analiz edilmiştir. Mesleki kıdem yılı ve yaş grupları arasındaki farklılıklar tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşlerini değerlendirmeye yönelik yapılan bu araştırmada elde edilen bulgular şu şekildedir;

Tablo 4.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Analizler

	f	%
Cinsiyet		
Kadın	108	67.9
Erkek	51	32.1
Yaş		
25 ve altı	86	54.1
26-30	34	21.4
31 ve üstü	39	24.5
Mesleki Kıdem		
5 yıl ve altı	109	68.6
6-10 yıl	31	19.5
11 yıl ve üstü	19	11.9
Beden Eğitimi ve Oyun Dersi ile ilgili olarak kurs veya seminere katıldınız mı?		
Evet	59	37.1
Hayır	100	62.9

Tablo 4.1.'de katılımcıların demografik bilgilerine ilişkin analizler verilmiştir. Araştırmaya 108 kadın (%67.9), 51 erkek (%32.1) katılmıştır. Katılımcıların %54.1'i 25 ve altı yaş aralığında (n=86), %21.4'ü 26-30 yaş aralığında (n=34), %24.5'i 31 ve üstü yaş aralığında (n=39) olduklarını beyan etmiştir. Katılımcıların %68.6'sı 5 yıl ve altı (n=109), %19.5'i 6-10 yıl arasında (n=31), %11.9'u 11 yıl ve üstü (n=19) mesleki kıdeme sahip olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %37.1'i Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile ilgili olarak kurs veya seminere katıldınız mı sorusuna evet (n=59), %62.9'u hayır (n=100) cevabını vermiştir.

Tablo 4.2. Araştırma Değişkenlerinin Ortalama, Standart Sapma, Skewness ve Kurtosis Değerleri

Alt Boyutlar	Ort.±s.s.	Skewness	Kurtosis
Kazanımlar	4.01±0.73	-0.51	-0.17
İçerik	3.97±0.85	-1.03	1.10
Öğrenme Öğretme Süreci	3.85±0.93	-0.89	0.56
Değerlendirme	3.84±0.93	-0.91	0.52
Programın Genel Anlayışı	3.70±0.97	-0.72	0.04
Uygulanabilme Koşulları	3.39±1.16	-0.33	-0.91
Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi	3.74±0.93	-0.54	-0.51

Tablo 4.2.'de araştırma değişkenlerinin ortalama, standart sapma, skewness ve kurtosis değerleri verilmiştir. Skewness ve Kurtosis değerleri araştırma verilerinin normal dağıldığını göstermiştir.

Tablo 4.3. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Cinsiyet Farklılıkları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort.±s.s.	t	p
Kazanımlar	Kadın	108	3.97±0.74	-1.10	0.27
	Erkek	51	4.11±0.70		
İçerik	Kadın	108	3.96±0.80	-0.21	0.82
	Erkek	51	3.99±0.95		
Öğrenme Öğretme Süreci	Kadın	108	3.84±0.88	-0.16	0.87
	Erkek	51	3.87±1.03		
Değerlendirme	Kadın	107	3.83±0.87	-0.32	0.74
	Erkek	51	3.88±1.06		
Programın Genel Anlayışı	Kadın	108	3.66±0.94	-0.69	0.48
	Erkek	51	3.78±1.05		
Uygulanabilme Koşulları	Kadın	107	3.29±1.13	-1.48	0.14
	Erkek	51	3.59±1.20		
Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi	Kadın	108	3.67±0.92	-1.42	0.15
	Erkek	51	3.89±0.96		

Tablo 4.3.'te Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirilmede cinsiyet farklılıkları gösterilmiştir. Analiz sonuçları cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.4. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Seminer ya da Kurs Alma Durumu Farklılıkları

Alt Boyutlar	Seminer		Ort. \pm s.s.	t	p
	Alma Durumu	N			
Kazanımlar	Evet	59	4.40 \pm 0.58	5.59	0.00
	Hayır	100	3.79 \pm 0.72		
İçerik	Evet	59	4.32 \pm 0.67	4.20	0.00
	Hayır	100	3.76 \pm 0.88		
Öğrenme Öğretme Süreci	Evet	59	4.17 \pm 0.89	3.45	0.00
	Hayır	100	3.66 \pm 0.90		
Değerlendirme	Evet	59	4.16 \pm 0.88	3.41	0.00
	Hayır	100	3.65 \pm 0.92		
Programın Genel Anlayışı	Evet	59	4.00 \pm 0.88	3.12	0.00
	Hayır	100	3.52 \pm 0.98		
Uygulanabilme Koşulları	Evet	59	3.84 \pm 1.11	3.90	0.00
	Hayır	100	3.12 \pm 1.11		
Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi	Evet	59	4.09 \pm 0.85	3.80	0.00
	Hayır	100	3.53 \pm 0.92		

Tablo 4.4.'te Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede seminer ya da kurs alma durumuna göre farklılıklar verilmiştir. Kazanımlar alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). Kazanımlar alt boyutunda, Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (4.40 \pm 0.58), almayanlardan (3.79 \pm 0.72) daha yüksektir ($t=5.597$). İçerik alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). İçerik alt boyutunda, Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (4.32 \pm 0.67), almayanlardan (3.76 \pm 0.88) daha yüksektir ($t=4.200$). Öğrenme-öğretme süreçleri alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). Öğrenme-öğretme süreçleri alt boyutunda, Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (4.17 \pm 0.89), almayanlardan (3.66 \pm 0.90) daha yüksektir ($t=3.454$). Değerlendirme alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). Değerlendirme alt boyutunda, Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (4.16 \pm 0.88), almayanlardan (3.65 \pm 0.92) daha yüksektir ($t=3.416$). Programın Genel Anlayışı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). Programın Genel Anlayışı alt boyutunda, Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (4.00 \pm 0.88), almayanlardan (3.52 \pm 0.98) daha yüksektir ($t=3.124$). Uygulanabilme Koşulları alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). Uygulanabilme Koşulları alt boyutunda, Beden Eğitimi

ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (3.84 ± 1.11), almayanlardan (3.12 ± 1.11) daha yüksektir ($t=3.907$). Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,01$). Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi alt boyutunda, Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri (4.09 ± 0.85), almayanlardan (3.53 ± 0.92) daha yüksektir ($t=3.803$). Programın tüm alt boyutlarında Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile ilgili olarak seminer veya kurs alan sınıf ğretmenlerinin değerleri, seminer veya kurs almayan sınıf ğretmenlerinin değerlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.5. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Yaş Grubu Farklılıkları

Alt Boyutlar	Yaş Grupları	N	Ort.±s.s.	F	p
Kazanımlar	25 ve altı	86	4.10±0.72	2.46	0.08
	26-30	34	4.05±0.65		
	31 ve üstü	39	3.79±0.79		
İçerik	25 ve altı	86	4.06±0.82	1.14	0.32
	26-30	34	3.90±0.82		
	31 ve üstü	39	3.83±0.94		
Öğrenme Öğretme Süreci	25 ve altı	86	3.96±0.92	1.40	0.24
	26-30	34	3.79±0.93		
	31 ve üstü	39	3.67±0.94		
Değerlendirme	25 ve altı	86	3.96±0.92	1.82	0.16
	26-30	33	3.77±0.90		
	31 ve üstü	39	3.63±0.97		
Programın Genel Anlayışı	25 ve altı	86	3.86±0.96	2.90	0.05
	26-30	34	3.58±0.88		
	31 ve üstü	39	3.44±1.02		
Uygulanabilme Koşulları	25 ve altı	85	3.61±1.15	3.63	0.02
	26-30	34	3.24±1.11		
	31 ve üstü	39	3.04±1.15		
Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi	25 ve altı	86	3.92±0.94	3.50	0.03
	26-30	34	3.53±0.82		
	31 ve üstü	39	3.53±0.94		

Tablo 4.5'te Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede yaş grubu farklılıkları verilmiştir. Yaş gruplarına göre kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme alt boyut puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Analiz sonuçları incelendiğinde yaş gruplarına göre programın genel anlayışı, uygulanabilme koşulları ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyut puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p\leq 0.05$). Programın genel anlayışı, uygulanabilme koşulları ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutlarında ortaya çıkan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için LSD çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır.

Tablo 4.6. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Yaş Gruplarına Göre LSD Testi Sonuçları

	(I) Yaş	(J) Yaş	Ortalama Fark (I-J)	p
Programın Genel Anlayışı	25 ve altı	26-30 yaş	0.28	0.14
		31 ve üstü	0.42*	0.02
	26-30 yaş	25 ve altı	-0.28	0.14
		31 ve üstü	0.13	0.54
	31 ve üstü	25 ve altı	-0.42*	0.02
		31 ve üstü	-0.13	0.54
Uygulanabilme Koşulları	25 ve altı	26-30 yaş	0.36	0.11
		31 ve üstü	0.56*	0.01
	26-30 yaş	25 ve altı	-0.36	0.11
		31 ve üstü	0.20	0.45
	31 ve üstü	25 ve altı	-0.56*	0.01
		31 ve üstü	-0.20	0.45
Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi	25 ve altı	26-30 yaş	0.38*	0.04
		31 ve üstü	0.39*	0.03
	26-30 yaş	25 ve altı	-0.38*	0.04
		31 ve üstü	0.00	0.99
	31 ve üstü	25 ve altı	-0.39*	0.03
		31 ve üstü	-0.00	0.99

LSD çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre programın genel anlayışı alt boyutunda 25 ve altı ile 31 ve üstü yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Programın genel anlayışı alt boyutuna ilişkin 25 ve altı yaş grubuna ait ortalama (3.86), 31 ve üstü yaş grubuna ait ortalamadan (3.44) yüksektir. Aynı şekilde uygulanabilme koşulları alt boyutunda 25 ve altı ile 31 ve üstü yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Uygulanabilme koşulları alt boyutuna ilişkin 25 ve altı yaş grubuna ait ortalama (3.61), 31 ve altı yaş grubuna ortalamadan (3.04) yüksektir. Program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda 25 ve altı yaş grubu ile 26-30 yaş grubu ve 31 ve üstü yaş grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutuna ilişkin 25 ve altı yaş grubuna ait ortalama (3.92), 26-30 yaş grubu ortalaması (3.53) ile 31 ve üstü yaş grubu ortalamasından (3.53) yüksektir.

Tablo 4.7. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Mesleki Kıdem Grubu Farklılıkları

Alt Boyutlar	Mesleki Kıdem	N	Ort.±s.s.	F	p
Kazanımlar	5 yıl ve altı	109	4.08±0.72	1.67	0.19
	6-10 yıl	31	3.92±0.77		
	11 yıl ve üstü	19	3.78±0.72		
İçerik	5 yıl ve altı	109	4.04±0.83	1.09	0.33
	6-10 yıl	31	3.79±1.01		
	11 yıl ve üstü	19	3.88±0.62		
Öğrenme Öğretme Süreci	5 yıl ve altı	109	3.93±0.92	1.15	0.31
	6-10 yıl	31	3.69±1.00		
	11 yıl ve üstü	19	3.67±0.80		
Değerlendirme	5 yıl ve altı	109	3.93±0.93	1.66	0.19
	6-10 yıl	31	3.68±0.99		
	11 yıl ve üstü	19	3.59±0.83		
Programın Genel Anlayışı	5 yıl ve altı	109	3.84±0.94	3.60	0.03
	6-10 yıl	31	3.39±1.09		
	11 yıl ve üstü	19	3.41±0.81		
Uygulanabilme Koşulları	5 yıl ve altı	109	3.56±1.12	3.86	0.02
	6-10 yıl	31	3.07±1.26		
	11 yıl ve üstü	19	2.94±1.01		
Program ile İlgili Eğitim Gereksinimi	5 yıl ve altı	109	3.84±0.94	1.99	0.14
	6-10 yıl	31	3.54±0.89		
	11 yıl ve üstü	19	3.49±0.95		

Tablo 4.7.'de Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede mesleki kıdem grubu farklılıkları verilmiştir. Mesleki kıdem değişkenine göre kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci, değerlendirme ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyut puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Analiz sonuçları incelendiğinde mesleki kıdem değişkenine göre uygulanabilme koşulları ve programın genel anlayışı alt boyut puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0.05$).

Programın genel anlayışı ve uygulanabilme koşulları alt boyutlarında ortaya çıkan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için LSD çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır.

Tablo 4.8. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Değerlendirmede Mesleki Kıdeme Göre LSD Testi Sonuçları

	(I) Mesleki Kıdem	(J) Mesleki Kıdem	Ortalama Fark (I-J)	p
Programın Genel Anlayışı	5 yıl ve altı	6-10 yıl	0.44*	0.02
		11 yıl ve üstü	0.42	0.07
	6-10 yıl	5 yıl ve altı	-0.44*	0.02
		11 yıl ve üstü	-0.01	0.95
	11 yıl ve üstü	5 yıl ve altı	-0.42	0.07
	6-10 yıl	0.01	0.95	
Uygulanabilme Koşulları	5 yıl ve altı	6-10 yıl	0.48*	0.03
		11 yıl ve üstü	0.61*	0.03
	6-10 yıl	5 yıl ve altı	-0.48*	0.03
		11 yıl ve üstü	0.13	0.69
	11 yıl ve üstü	5 yıl ve altı	-0.61*	0.03
	6-10 yıl	-0.13	0.69	

LSD çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre programın genel anlayışı alt boyutunda 5 yıl ve altı ile 6-10 yıl mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Programın genel anlayışı alt boyutuna ilişkin 5 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalama (3.84), 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalamadan (3.39) yüksektir. Uygulanabilme koşulları alt boyutunda 5 yıl ve altı mesleki kıdem ile 6-10 yıl ve 11 yıl ve üstü mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Uygulanabilme koşulları alt boyutuna ilişkin 5 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalama (3.56), 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalama (3.07) ile 11 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalamadan (2.94) yüksektir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölüm içerisinde araştırma sonucunda elde edilen bulgulara ilişkin tartışma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma

Araştırmanın bu bölümünde çalışmanın bulguları ve çalışmayla ilgili literatür ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Beden Eğitimi ve Oyun dersi Öğretim Programı'nın uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınarak yapılan bu araştırmada; cinsiyet, yaş, mesleki kıdem ve öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursa katılım sağlama durumları çeşitli değişkenler açısından incelendiğinde; Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme alt boyut puanlarının yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ancak programın genel anlayışı alt boyutunda ve uygulanabilme koşulları alt boyutunda 25 ve altı ile 31 ve üstü yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunurken program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda 25 ve altı yaş grubu ile 26-30 yaş grubu ve 31 ve üstü yaş grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede mesleki kıdem grubu farklılıkları incelediğinde; kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci, değerlendirme ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyut puanlarının mesleki kıdem grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Programın genel anlayışı ve uygulanabilme koşulları alt boyut puanlarının mesleki kıdem açısından incelendiğinde; programın genel anlayışı alt boyutunda 5 yıl ve altı ile 6-10 yıl mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken, uygulanabilme koşulları alt boyutunda 5 yıl ve altı mesleki kıdem ile 6-10 yıl ve 11 yıl ve üstü mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Kazanımlar, içerik, öğrenme-öğretme ve değerlendirme, programın genel anlayışı, uygulanabilme koşulları ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri, seminer ya da kursu almayan katılımcıların değerlerinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2015 yılında Dağdelen ve Kösterelioğlu tarafından yapılan “İlkokullardaki Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” adlı çalışmada, araştırmaya katılan öğretmenlerin bu dersin müfredatta bulunmasının kendilerine göre olumlu oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmaya katılan öğretmenler, bakanlıkça gönderilen “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” ile “Fiziksel Etkinlik Kartları”ndaki etkinlikleri çoğunlukla uyguladıkları sonucuna ulaşmışlardır. Fakat dersin ihtiyaçlarına uygun fiziksel şartlar ve gerekli araç-gereç bulunmadığı için, dersin verimli olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca öğretmenlerin, bu dersin saatlerinde diğer dersleri işledikleri ve eksik kalan kazanımlarını telafi etmeye çalıştıkları sonucuna ulaşmışlardır. Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bu araştırmada, 25 ve altı yaş aralığında olan katılımcıların uygulanabilme koşulları boyutundaki değerleri 31 yaş ve üstü katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen bu sonuçlar Dağdelen ve Kösterelioğlu (2015) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Altun 2016 yılında yaptığı “İlkokul Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Yeni Öğretim Programının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleriyle Değerlendirilmesi: Kırşehir İli Örneği” adlı çalışmada, öğretmenlerin bu dersin öğretim programı ile alakalı bir eğitime ya da seminere katılmadıkları, bu derse ilişkin öğretim programı hakkındaki bilgilere bakanlık tarafından gönderilen kılavuz ve oyun kartlarından ulaştıkları sonucuna ulaşmıştır. Sınıf mevcudunun çok kalabalık ya da çok az olduğu okullarda öğretim programının etkili bir şekilde uygulanmadığı ve ders materyallerinin yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu derse ilişkin kazanımlarının tekrar incelenip öğrencilerin gelişim özellikleri, fiziksel şartlar ve okulların sahip olduğu imkânlar göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmesi gerektiği görüşüne ulaşmıştır. Yapılan bu araştırmada öğretim programının uygulanabilme koşulları alt boyutunda anlamlı farklılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. 25 ve altı yaş aralığında olan katılımcıların uygulanabilme koşulları boyutundaki değerleri 31 yaş ve üstü katılımcılardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan incelendiğinde yapılan araştırma sonuçları Altun (2016) tarafından yapılan araştırma sonucuna göre benzerlik göstermemektedir.

Can Ceylan’ın (2015) yaptığı çalışmada sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziksel Etkinlikler dersini önemli gördükleri, öğrencilerin fiziksel açıdan, sosyal açıdan, duyuşsal açıdan ve bilişsel açıdan gelişim sağladığı, bu derste öğrencilere not verilmemesi gerektiği görüşleri ortaya çıkmıştır. Katılımcıların tamamının fiziksel şartlar ve ders materyalleri

bakımından okul idaresi desteğinin önemli olduğu görüşünü savunduğunu, oyun ve fiziksel etkinlikler dersinin öğretmenlerce ders saatinde ve düzenli olarak yapıldığını ve kazanımlara uygun olarak işlendiğini tespit etmiştir. Derse ilişkin kazanımların, öğrenci seviyesine göre olduğu ve çoğunluğunun öğrencilere kazandırıldığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen görüşleri arasında cinsiyet, ilçeler, hizmet yılı ve mezun olunan bölümlere göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hizmet yılları arasında öğretmenler arasında istatistiksel açıdan farklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Can Ceylan (2015) tarafından yapılan araştırmada elde edilen sonuçlar göre yapılan bu araştırma değerlendirildiğinde benzerlik göstermemektedir.

Alıncak, Ayan ve Abakay'ın (2015) yaptığı çalışmada "Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersine İlişkin Değerlendirmeleri" incelenmiştir. Bu çalışmada bu derse ilişkin sorunlar ve çözüm önerileri incelenmiştir. Araştırmaya göre dersin müfredatında konu, içerik ve uygulama ile ilgili uyum, yetersizlik ve sosyo-ekonomik gerçeklikten kopukluk gibi problemler olduğu, çevre, okullar, sınıflar, fiziksel koşulların yetersizliği, sınıf mevcutları ve dersi yürüten öğretmenlerin yeterli donanıma sahip olması gibi problemler ve bu problemlerin çözülmesi gerekliliği sonucuna ulaşmışlardır. Bu açıdan Alıncak, Ayan, ve Abakay (2015) tarafından yapılan araştırma sonuçları, Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bu araştırmaya göre benzerlik göstermemektedir.

Güven ve Yıldız'ın (2014) yaptığı araştırmada, fiziksel şartlar ve ders materyallerinin yetersizliği ve bu yetersizlikten kaynaklanan Beden Eğitimi ve Spor dersinin uygulamadaki sıkıntıları, sınıf öğretmenlerinin bu derse ilişkin bilgi ve donanım eksikliği sebebiyle dersin kazanımlarına yeterince ulaşamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan incelediğinde Güven ve Yıldız (2014) tarafından yapılan bu araştırma sonuçları ile Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bu araştırmada tespit edilen 25 ve altı yaş aralığında olan katılımcıların uygulanabilme koşulları boyutundaki değerleri 31 yaş ve üstü katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucu benzerdir. Elde edilen bu sonuçlar Güven ve Yıldız'ın (2014) tarafından ulaşılan sonuçlar ile benzerlik göstermektedir.

Kazu ve Aslan (2014), yaptıkları çalışmada öğretmenlerin fiziksel koşulların yetersizliği sebebiyle problem yaşadıkları, okullarda ders materyallerinin yetersizliği ve temin edilmesi konusunda bütçe olmayışından dolayı dersin uygulanmasını olumsuz etkilediği, dersin öğretim programlarına ilişkin kazanımlara ulaşılmasında olumsuzluklar

yaşandığı sonucuna ulaşmışlardır. Kazu ve Aslan (2014) tarafından yapılan bu araştırma sonuçları Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği araştırma sonuçlarına göre yapılan bu çalışmada, 25 ve altı yaş aralığında olan katılımcıların uygulanabilme koşulları boyutundaki değerleri 31 yaş ve üstü katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuçlar Kazu ve Aslan (2014) tarafından ulaşılan sonuçlar ile benzerlik göstermektedir.

Yapılan diğer bir çalışmaya göre, sınıf öğretmenleri Beden Eğitimi ve Oyun dersini ders saatinde ve haftalık ders programındaki düzene göre yapmamakta ve Beden Eğitimi ve Oyun derslerinin amaçlarına ulaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Ayan, Memiş, Eynur & Şahin, 2006). Ayan, Memiş, Eynur ve Şahin (2006) tarafından yapılan araştırma sonuçları yapılan bu çalışmaya göre benzerlik göstermemektedir.

Çivrilkara, Küçükkılıç ve Öncü 'nün (2017) yaptığı çalışmada, okulun fiziksel şartlarının yetersiz olduğu; 1. sınıfta, 2. sınıfta ve 3. sınıfta haftalık ders saatinin yeterli, 4. sınıfta ise yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir. İlave olarak doğru bulmadıkları halde bu ders saatlerini başka dersler için kullandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Dersin öğrencilere fiziksel ve sosyal yönden katkı sağladığını düşündükleri, ancak dersin gelişim ve öğrenme alanları ile program çıktılarına tam anlamıyla hâkim olmadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin kendilerini bu derse ilişkin donanımsal olarak yeterli görmemeleri ve dersin kazanımlarının ve öğrenci ihtiyaçlarının ve gelişim özelliklerinin bilgisi ve bu konudaki önemin bilinci açısından beden eğitimi öğretmenlerinin uzmanlığında olmalarından dolayı bu dersin beden eğitimi ve spor öğretmeni tarafından yürütülmesi gerektiği görüşünü savundukları sonucuna ulaşmışlardır. Civrilkaya, Küçükkılıç ve Öncü (2017) tarafından çalışmaya göre bu çalışmada elde edilen sonuçlar; Kazanımlar, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme alt boyutunda yaş grupları arasında istatistiksel anlamda herhangi bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan Civrilkaya, Küçükkılıç ve Öncü (2017) tarafından yapılan çalışmada edilen sonuç ile yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar benzerlik göstermektedir.

Çelik ve Şahin'in (2013) yaptığı çalışmada çocukların kendi yaşlarıyla birlikte, paylaşma, işbirliği ve yardımlaşmayı öğrendiklerini, bu dersin öğretim programında üzerinde durulan ders uygulamalarının öğrencinin gelişimini bir bütün olarak ele aldığını tespit etmişlerdir. Çelik ve Şahin (2013) tarafından yapılan araştırma sonuçları yapılan bu çalışmaya göre, incelendiğinde benzerlik göstermemektedir.

Şentürk, Yılmaz ve Gönener 2015 yılında yaptıkları çalışmada Oyun ve Fiziki etkinlik dersine gerekli önemin verilip dersin amaçlarına uygun şekilde uygulanmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Öğretmenlerin bu ders saatini genellikle diğer derslerdeki eksikliklerini tamamlamak kullandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Şentürk, Yılmaz ve Gönener (2015) tarafından araştırma sonuçları yapılan bu araştırma sonuçlarına göre benzerlik göstermemektedir.

Bayat, Kaymak ve Balcı 2016 yılında yaptığı çalışmada da Şentürk vd. (2015) gibi, öğretmenlerin bu ders saatini genellikle diğer derslerdeki eksikliklerini tamamlamak kullandıkları ve dersi amacına uygun bir şekilde işlemedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bayat, Kaymak ve Balcı (2016) tarafından yapılan araştırma sonuçları, yapılan bu araştırma sonuçlarına göre incelendiğinde benzerlik göstermemektedir.

Gülüm (2008) yaptığı çalışmada “Adana İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Uygulanmakta Olan Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik Görüşlerini” incelemiş ve öğretmenlerin, programın öğelerine yönelik olarak çoğunlukla “fikrim yok” şeklinde görüş bildirdiği sonucuna ulaşmıştır. “Programın yaratıcılığı ve doğal merakı geliştirmesi özelliği” göze çarpan en pozitif görüşü, “Okullar program için gerekli fiziksel koşullara (araç-gereç, tesis) sahiptir” görüşü ise en olumsuz görüşü olarak tespit edilmiştir. “Değerlendirme” ve “programın genel anlayışı” bölümlerinin çoğunluğunda, “uygulanabilme koşulları” bölümünün ise tümünde olumsuz görüş tespit edilmiştir. Yaş açısından bakıldığında anlamlı farklılık tespit edilmiş, en çok 36-40 yaş lehine farklılık bulunmuştur. Dersin uygulanması açısından sınıf mevcutlarının çok az ya da çok fazla olması, ders saati, ders materyalleri ve fiziksel şartların yetersiz olması sebebiyle programın uygulamaya koyulamadığı görüşünü belirtilmiştir. Gülüm (2008) tarafından yapılan çalışmada elde edilen sonuçlara göre; yapılan bu çalışmada uygulanabilme koşulları alt boyutunda elde edilen analiz sonuçları istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir ($p<0,05$). 25 ve altı yaş aralığında olan katılımcıların uygulanabilme koşulları boyutundaki değerleri 31 yaş ve üstü katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen araştırma sonuçlarına göre Gülüm (2008) tarafından elde edilen araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Dalaman 2010 yılında yaptığı “İlköğretim birinci kademe Beden Eğitimi dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin öğretmen görüşleri” adlı çalışmasında hizmet yılı yönünden anlamlı farklılık görülmemiştir. Mezun oldukları bölüm yönünden incelendiğinde; birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğretmenlerin aralarında görüş farkı

görülmemiştir. Birinci, ikinci ve dördüncü sınıfta derse giren öğretmenlerinin görüşlerinde ilçeler bazında farklılık görülmemiştir. Üçüncü sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde ise farklılık görülmektedir. Bu da “Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam” öğrenme alanına ait kazanımların gerçekleştirilmesine ilişkin görüşlerde, Meram ilçesindeki öğretmen görüşlerinin daha olumlu olduğu yönündedir. Cinsiyet açısından bakıldığında ise, ikinci sınıfta derse giren öğretmenlerde anlamlı farklılık görülmezken birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıflarda derse giren erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre daha olumsuz görüş bildirmişleridir. Yapılan bu çalışmada mesleki kıdem yılı 5 yıl ve altı olanların programın genel anlayışı alt boyutundaki değerleri 6-10 yıl olanlardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmış olup, Dalaman (2010) tarafından yapılan bu çalışma ile benzerlik göstermektedir.

Taşmektepligil, Yılmaz, İmamoğlu, ve Kılıcıgil (2006) ilköğretim programındaki beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyini belirlemek ve bu konuda yeni değerlendirmeler yapmak amacıyla bir yaptıkları, beden eğitimi ders süresinin, dersle ilgili genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli olmadığı, öğretmenlerin planları hazırlarken programın tamamına değil daha çok bildikleri konulara öncelik verdikleri, okullarda yeterli tesis ve malzeme bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışmada, uygulanabilme koşulları alt boyutunda istatistiksel açıdan farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular, Taşmektepligil, Yılmaz, İmamoğlu, ve Kılıcıgil (2006) tarafından ulaşılan sonuçlar ile benzerlik göstermektedir.

Kazu ve Aslan’ ın (2014) birinci sınıfta görev yapan sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersine yönelik görüşlerin alındığı bu çalışmada açık uçlu soruların da sorulduğu anket kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularında sınıf öğretmenleri, dersin kazanımlarını öğrencilerin gelişim düzeylerine uymadığını, dersin kitaplarının öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını, ders anında öğretmenlerin dengeleme hareketlerini kapsayan etkinlikleri yaptırıldıklarını ve ölçme değerlendirme basamağında gözlem formu kullandıklarını, araç gereç açısından sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Yapılan bu çalışmada programın uygulanabilme koşulları alt boyutunda istatistiksel açıdan farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan incelediğinde Kazu ve Aslan (2014) tarafından ulaşılan araştırma bulguları ile yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar benzerlik göstermektedir.

5.2. Sonuç

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu araştırmada, 108'i kadın (%67.9), 51'i erkek (%32.1) olmak üzere toplam 159 gönüllü öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcıların %54.1'i 25 ve altı yaş aralığında (n=86), %21.4'ü 26-30 yaş aralığında (n=34), %24.5'i 31 yaş ve üzerinde (n=39), mesleki kıdem açısından incelendiğinde ise; %68.6'sı 5 yıl ve altı (n=109), %19.5'i 6-10 yıl arasında (n=31), %11.9'u 11 yıl ve üstü (n=19) mesleki kıdeme sahiptirler. Ayrıca katılımcıların %37.1'i Beden Eğitimi ve Oyun dersi ile ilgili olarak kurs veya seminere katıldınız mı sorusuna evet (n=59), %62.9'u hayır (n=100) cevabını vermişlerdir. Buradan hareketle Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede seminer ya da kurs alma durumuna göre katılımcılar arası farklılıklar bulunmaktadır.

Çeşitli değişkenler açısından incelendiğinde Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede cinsiyet açısından farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi değerlendirme anketi içerisinde bulunan alt boyutlar ile ilgili ulaşılan sonuçlar şu şekildedir;

Kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme alt boyut puanlarının yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ancak programın genel anlayışı ve uygulanabilme koşulları alt boyut puanında 25 ve altı yaş grubu ile 31 ve üstü yaş grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($p<0.05$). Program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda 25 ve altı yaş grubu ile 26-30 yaş grubu ve 31 ve üstü yaş grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$).

LSD çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre programın genel anlayışı alt boyutunda 25 ve altı ile 31 ve üstü yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Programın genel anlayışı alt boyutuna ilişkin 25 ve altı yaş grubuna ait ortalama (3.86), 31 ve üstü yaş grubuna ait ortalama (3.44) yüksektir. Aynı şekilde uygulanabilme koşulları alt boyutunda 25 ve altı ile 31 ve üstü yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Uygulanabilme koşulları alt boyutuna ilişkin 25 ve altı yaş grubuna ait ortalama (3.61), 31 ve altı yaş grubuna ortalama (3.04) yüksektir. Program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda 25 ve altı

yaş grubu ile 26-30 yaş grubu ve 31 ve üstü yaş grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutuna ilişkin 25 ve altı yaş grubuna ait ortalama (3.92), 26-30 yaş grubu ortalaması (3.53) ile 31 ve üstü yaş grubu ortalamasından (3.53) yüksektir.

Bu sonuçlar ışığında 25 ve altı yaş grubu sınıf öğretmenlerinin ortalama değerinin, 26-30 yaş grubu ile 31 ve üstü yaş grubu sınıf öğretmenlerinin ortalama değerinden yüksek bulunmasından dolayı 25 ve altı yaş grubu sınıf öğretmenlerinin diğer yaş gruplarına göre programın genel anlayışı alt boyutu, uygulanabilme koşulları alt boyutu ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda olumlu yönde görüşlerinin olduğu söylenebilir.

Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirmede mesleki kıdem grubu farklılıkları incelediğinde; kazanımlar, içerik, öğrenme öğretme süreci, değerlendirme ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyut puanlarının mesleki kıdem grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Programın genel anlayışı ve uygulanabilme koşulları alt boyut puanlarının mesleki kıdem açısından incelendiğinde ise programın genel anlayışı alt boyutunda 5 yıl ve altı ile 6-10 yıl mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken, uygulanabilme koşulları alt boyutunda 5 yıl ve altı mesleki kıdem ile 6-10 yıl ve 11 yıl ve üstü mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$).

LSD çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre programın genel anlayışı alt boyutunda 5 yıl ve altı ile 6-10 yıl mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Programın genel anlayışı alt boyutuna ilişkin 5 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalama (3.84), 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalamadan (3.39) yüksektir. Uygulanabilme koşulları alt boyutunda 5 yıl ve altı mesleki kıdem ile 6-10 yıl ve 11 yıl ve üstü mesleki kıdem arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Uygulanabilme koşulları alt boyutuna ilişkin 5 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalama (3.56), 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalama (3.07) ile 11 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine ait ortalamadan (2.94) yüksektir.

Programın genel anlayışı alt boyutuna ve uygulanabilme koşulları alt boyutunda 5 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin diğer mesleki kıdem gruplarına göre ortalama değerlerinin yüksek olması sonucuyla sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve

Oyun dersine yönelik ilgi, anlayış ve uygulama koşullarına karşı olumlu yönde görüşlerinin olduğu söylenebilir.

Kazanımlar, içerik, öğrenme-öğretme ve değerlendirme, programın genel anlayışı, uygulanabilme koşulları ve program ile ilgili eğitim gereksinimi alt boyutunda Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alanların değerleri, seminer ya da kurs almayanlardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Beden Eğitimi ve Oyun dersi Öğretim Programı'nın uygulanabilme koşulları ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınarak yapılan bu araştırmada, programın tüm alt boyutlarında sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi adına Beden Eğitimi ve Oyun dersi değerlendirme semineri ya da kursu alan sınıf öğretmenlerinin ve derse yönelik seminer ya da kurs sayılarının artırılması, bu alandaki görüşleri olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

5.3. Öneriler

Sınıf öğretmenlerinin anket sorularına vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda Beden Eğitimi ve Oyun dersi için düzenlenen kurs ya da seminerler nicel ve nitelik yönünden artırılırken, sınıf öğretmenlerinin katılım oranı da artırılabilir. Böylelikle Beden Eğitimi ve Oyun dersine sınıf öğretmenleri tarafından daha fazla önem verilmesinin sağlanması önerilmektedir.

İlköğretim 1. kademe sınıf öğretmenleri ve yöneticilerine çalışmada yer alan Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programını kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme öğeleri ile programın genel anlayışı, uygulanabilme koşullarının yeterliliği ve eğitim gereksinimleri ile ilgili görüşlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi adına hizmet içi eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Programın uygulanabilme koşullarının tam olarak sağlanabilmesi amacıyla okullarda Beden Eğitimi ve Oyun dersi için kullanılan araç gereç oranları arttırılmalıdır. Dersin uygulanabilme kalitesinin artırılması için ise yeterli sahalar, alanlar oluşturulması önerilmektedir.

Dersin uygulayıcıları sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimleri sürecinde Beden Eğitimi ve Oyun dersine yönelik, fiziksel eğitimin ve oyunun çocuğun hayatındaki önemi ve çocuk gelişiminde belli davranışların kazanılabilmesi için kritik dönemlerin önemi vurgulanarak eğitim verilmelidir.

Beden Eğitimi ve Oyun dersi ğretim programının değerlendirilmesi amacıyla yapılacak olan araştırmalarda örneklem grubu genişletilerek daha büyük örneklem grupları üzerinde çalışılması önerilmektedir. Türkiye genelinde bu çalışma konusu üzerine mevcut şartlar dikkate alınarak bu tarz bilimsel araştırmalar arttırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ağbuğa, B. & Aslan, Ş. (2010). *İlköğretim okulları için oyunlarla beden eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Akandere, M. (2006). *Eğitici okul oyunları* (3. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Akın, M. A. (2013). *Okul değerleri ile okul başarısı arasındaki ilişkinin analizi* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Aksoy, C.(1999). *Beden eğitimi ve sporun eğitime etkisi* Yüksek Lisans Tezi, Malatya İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Malatya.
- Alabaş, R. (2007). *İlköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde kanıt temelli öğrenme modeli: bir eylem araştırması* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Albayrak, H. (2019). *İlkokul Beden Eğitimi ve Oyun dersi oyun oynuyorum derleme kitapçığında yer alan çocuk oyunlarının değerler açısından incelenmesi ve buna yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri* Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Afyon.
- Alıncak, F., Ayan, S. & Abakay, U. (2015). Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersine ilişkin değerlendirmeleri. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(3), 58-66.
- Altun, M. (2016). İlkokul Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi: Kırşehir ili örneği. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 327-347.
- Artar, M. (1999). Okul öncesi öğretmenlerinin çocukların oyun hakkına ilişkin tutumları. B. Onur ve N. Güney, (Eds.), *Türkiye’de çocuk oyunları: araştırmalar* (ss. 84-94). İçinde. Ankara: Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları.
- Ayan, S., Memiş, U. A., Eynur, R. B. & Şahin, K. (2006). İlköğretim I. kademedeki Beden Eğitimi dersine verilen önemin sınıf öğretmenleri açısından değerlendirilmesi. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi, Bildiri Kitabı Cilt 1*, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ayan, S. İ. & Dündar, H. (2009). Eğitimde okul öncesi yaratıcılığın ve oyunun önemi. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 63-74.
- Aydın, M. S. (2017). *Kütahya ilinde bulunan ilköğretim kurumları ikinci kademedeki öğrenim gören öğrenci ve görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi* Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kütahya.
- Başal, A. H. (2007). Geçmiş yıllarda Türkiye’de çocuklar tarafından oynanan çocuk oyunları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 243-266.

- Bayat, S., Kaymak, M. N. & Balcı, O. (2016). Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinde karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin görüşleri. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 4917-4930.
- Bulut, Y. S. (2020). *İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarındaki okul değerlerinin belirlenmesi: bir durum çalışması* Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması Ve Ekonomisi Bilim Dalı, Kastamonu.
- Büyükkaragöz, S., Muşta, M., Yılmaz, H. & Pilten, Ö. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Konya: Mikro Basım-Yayım-Dağıtım.
- Cesur, B. (2019). *Sınıf öğretmenliğinde uzmanlaşma modellerinin öğretmen, öğrenci ve öğretim elemanlarının görüşleri açısından değerlendirilmesi* Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, Eğitimde Program Geliştirme Bilim Dalı, Ankara.
- Ceylan, C. G. (2015). *İlkokul II. sınıf Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri* Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.
- Chaitanya, M. (2017). Value based education and methods, strategies, approaches to impart it in education. *International Journal of Research Culture Society*, 1(5), 6-10.
- Coşkun, V. & Sargın, M. (2007). Yapılandırmacı yaklaşım çerçevesinde ilköğretim 6. sınıf Türkçe ders kitabında strateji. 16. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulmuş bildiri*. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Çağlayan, A. (2002). *İlköğretimlerde eğitimde yönetim yönetimde kalite*, 1. Baskı. İstanbul: Bilge Yayıncılık.
- Çamlıyer, H. (1991). *İlkokullarda Beden Eğitimi ders uygulamalarının öğretim programları*, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Çelik, A. & Şahin, M. (2013). Spor ve Çocuk Gelişimi. *International Journal of Social Science*, 6(1), 467-478.
- Çiçek, R. (2008). *Uşak Karahallı ilçesi ilköğretim okulları birinci kademesinde işlenen Beden Eğitimi derslerinin sınıf öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çivril Kara, R., Küçük Kılıç, S. & Öncü, E. (2017). Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 8(15), 18-46.
- Dağdelen, O., Kösterelioğlu, İ. (2015). İlkokullardaki Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 8(19), 97-128. ISSN: 1308-9196.
- Dalaman, O. (2010). *İlköğretim birinci kademe bedene eğitimi dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin öğretmen görüşleri* Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitim Programı Ve Öğretim Bilim Dalı, Konya.

- David, B. & Gbenga, J. (2014). Role of physical activity and motor learning in child development. *Journals of Nigeria Association of Sports Science and Medicine*, 15 (1), 239-247.
- Demirel, Ö. (2002). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Demirel, Ö. & Kaya, Z. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirhan, G. (2006). *Spor eğitiminin temelleri*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi-Bağırhan Yayınevi.
- Dilaver, Ü (2017). *Eğitim bilimleri program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, H. (1997). *Eğitimde program ve öğretim tasarımı*. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Doğanay, A. & Sari, M. (2007). Öğretmen gözüyle yeni sosyal bilgiler programı: Adana ilinde bir araştırma. *İlköğretim Online*, 7(2).
- Elliältioğlu Maden, F. (2005). *Okul öncesi dönemde oyun ve örnekleri*. İstanbul: YAPA Yayın Pazarlama San ve Tic. A.Ş.
- Erden, M. (1995). *Program değerlendirme*. Ankara: Pegem Personel Eğitim Merkezi, Yayın No: 21.
- Ergün, M. (2018). Toplumsal Değerler Hiyerarşisi. M. Ergün, N. Karabacak, İ. Korkmaz ve M. Küçük (Ed.) içinde, *Öğretmenliğin meslekî değerleri ve etik* (s.91-114). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erkal, M. (1982). *Sosyolojik Açıdan Spor*, Ankara.
- Ertürk, S. (1979). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Eurydice https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/turkey_tr sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi:29.10.2020.
- Fiziksel Etkinlik Kartları <http://www.mku.edu.tr/files/6-9e29d7d6-8c06-42d5-bd81-0a2164caa6f6.pdf> sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi:30.10.2020.
- Garoo, R. (2019). Physical Development In Infants & Toddlers: *Chart and Tips*. https://www.momjunction.com/articles/physical-development-in-babies_00453778/#gref sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi:30.10.2020.
- Gaulhofer, K. (1956). *Natuliches Turnen. Band 11. Bundesverlag: Osterreichische*.
- Gönül, S.(2020). *Sınıf öğretmenlerinin ilkokullardaki yabancı dil öğretimine ilişkin görüşleri* Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı, İstanbul.
- Gülüm, V. & Bilir, P. (2011). Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları İle İlgili Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri, *Sportmetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1x (2) 57-64.
- Gülüm, V. (2008). *Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi öğretim programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi* Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Adana.
- Günişik, E. (1973). *İlkokullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Başbakanlık Basımevi.

- Güven, Ö. & Yıldız, Ö. (2014). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentileri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2): 525-538.
- Güzelbey, B. B. (2006). *İlköğretimin “1. 2. 3. sınıf öğretmenliği” İle “4-5. sınıf öğretmenliği”nin uzmanlık alanına dönüştürülmesine ilişkin bir araştırma (Gaziantep Örneği)* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Haywood, K. M. (1989). *Life Span Motor Development. Champaing Human Kinetics. Publinc* (6th ed.) Canada.
- Hoşgörür, V. & Taştan, N. (2011). Eğitimin İşlevleri. Ö. Demirel ve Z. Kaya (Ed.) içinde, *Eğitim Bilimine Giriş* (s.281-306). Ankara: Pegem Akademi.
- İlhan, E., Gencer, E. & Ulucan, H. (2011). Okul sporlarına katılan ve katılmayan ilköğretim öğrencilerinin ruhsal uyum düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(4): 265-76.
- Kadim, M. (2012). *Okul öncesi öğretmenlerinin oyun öğretimine ilişkin özyeterliliklerinin incelenmesi* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Karagöz, B. (2013). *İlköğretim öğrencilerine değerlerin okul şarkıları yoluyla kazandırılması* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Karakuş, S. & Koç, H. (2001). Beden eğitim derslerinin 14–16 yaş grubundaki öğrencilerin kuvvet ve aerobik gücüne etkisi, *Dinamik Spor Bilimleri Dergisi*, 1, 3, s: 29– 35.
- Karasar, N. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademi.
- Kaya, A. (2020). *İlköğretim kurumları ikinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi* Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı. Bartın.
- Kazu, H. & Aslan, S. (2014). Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi (Elâzığ İli Örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1), 49-63.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N. & Kök, M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *KKEFD/JOKKEF*, 16, 324-342.
- Kul, M. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları ve Performanslarına Etkileri*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi.
- Kul, M. (2018). Türk’ün Strateji ve Zeka Oyunu “Mangala”. *Electronic Turkish Studies*, 13(18).
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretim Programı Tanıtım Sunusu https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Ftegm.meb.gov.tr%2Fm eb_iys_dosyalar%2F2017_06%2F09163908_OYUN_VE_FYZYKY_ETKYNLY KLER.pdf&psig=AOvVaw1HYScC36FIVhDpZHEOUTmP&ust=160418279798 7000&source=images&cd=vfe&ved=0CAMQjB1qFwoTCPi4nuOs3ewCFQAAA AAdAAAAABAO sayfasından erişilmiştir. Erişim Tarihi: 29.10.2020.

- Milli Eğitim Bakanlığı (2009). *Çocuk gelişimi ve eğitimi oyun etkinliği-I*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). *Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Navdar Özkan, A. (2017). *Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşleri (Rize İli Örneği)* Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Rize.
- Ocak, Y. & Tortop, Y. (2006). Sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi derslerine ilişkin genel görüşleri ve Beden Eğitimi derslerini yürütürken karşılaştıkları sorunları. 9. *Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi*, Muğla.
- Orhan, R. (2016). *Türkiye'deki ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor alışkanlıkları üzerine bir araştırma* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Özbaydar S. (1983). *İnsan davranışının sınırları ve spor psikolojisi*, 1. Baskı. İstanbul, Altın Kitaplar Yayın Evi, 1983: 3–31.
- Özçelik, D. A. (1985). *Eğitim programları ve öğretim*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Pehlivan, Z., Dönmez, B. & Yaşat, H. (2005). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), 51-62.
- Poyraz A. (1999). *Ortaöğretim kurumlarında ders dışı sportif faaliyetlerin organizasyonu katılım sorunları ve çözüm yolları üzerine bir araştırma (Afyon İl Örneği)* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Sami, S., Mahmoudi, S. & Aghaei, S. (2015). Social development of students participating in physical activity and computer games. *Annals of Applied Sport Science*, 3(2), 51-56.
- Saydam, R. (2003). İlköğretim okulu I ve II. devre müzik eğitiminde eğitimci sorunu. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Seçiniz, L. & Akkoyunlu, Y. (1996). Beden Eğitimi ve Spor. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 80.
- Selçuk, M. H. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrenci velilerinin Beden Eğitimi dersinin sosyalleşmeye etkilerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi* Yüksek Lisans tezi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Malatya.
- Smith, J. (2014). *The physical play and motor development of young children: a review of literature and implications for practise*. Eastern Connecticut State University.
- Şentürk, U., Yılmaz, A. & Gönener, U. (2015). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüş ve uygulamaları. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 10(2), 22-30.
- Şirinkan, A., Şirinkan, S., Çalışkan, E. & Kaldırımçı, M. (2006). İlköğretim 1. kademedeki görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin beden eğitimi ve spor ihtiyacını karşılayabilme düzeyleri (Erzurum ili örneği). *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(4), 10-21.

- Şişman, M. (2009). *Eğitim bilimine giriş*. (5. Basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Taşmektepligil, Y. Yılmaz, Ç. İmamoğlu, O. & Kılıçgil, E . (2006). *İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi*. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , 4 (4) , 139-147 .
- Tekerek, N. (2006). Oyun Kavramı'ndan Drama'ya Drama'dan Dramatik Eğitime. *Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, 0(22), 1-27.
- Tekşen, Z. C. (2017). *Sınıf öğretmenliğinden branş öğretmenliğine geçen öğretmenlerin alan değiştirme nedenleri* Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul.
- Topkaya, İ. (2004). *Oyun, beden eğitimi ve spor öğretiminin eğitsel temelleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tortop, Y. (2005). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ve eğitsel oyun uygulamaları* Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.
- Turan, M. (2015). *İlkokul programı oyun ve fiziki etkinlikler dersinin işlevselliğinin ve geleneksel çocuk oyunlarının uygulanabilirliğine göre incelenmesi* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Turan, S. (2014). Ahlaki açıdan modern okulun açmazı: eleştirel bir bakış. *Yeni Türkiye Dergisi*, 10(58), 246-252.
- Tutkun E. (2002). *Samsun ili ilköğretim çağı çocuklarının yetenek seçim yönteminin geliştirilmesi* Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Ulu, N. (2016). *Evaluation of classroom teachers' confidence for teaching game and physical activity course* Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Uzun, İ. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi (Kars İli Örneği)* Yüksek Lisans Tezi, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı, Giresun.
- Variş, F. (1988). *Eğitim bilimine giriş*. (4. Basım). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Yağmur, M. (2020). *İmam-Hatip ortaokulu meslek dersleri öğretmenleri, beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor dersine ilişkin görüşleri* Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Malatya.
- Yalçın, H.(2009). *Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında uygulanan yeni beden eğitimi programına ilişkin öğretmen görüşleri (Ankara İli Örneği)* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Yazar, T. (2018). Öğretmenlik mesleğinin değerleri. M. Ergün, N. Karabacak, İ. Korkmaz ve M. Küçük (Ed.) içinde, *Öğretmenliğin Meslekî Değerleri ve Etik* (s.159-182), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun dersinin uygulanmasında yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri* Yüksek Lisans Tezi, Amasya

Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Amasya.

Zeng, N., Ayyub, M., Sun, H., Wen, X., Xiang, P. & Gao, Z. (2017). Effects of Physical Activity on Motor Skills and Cognitive Development in Early Childhood: *a Systematic Review*.

EKLER

Ek 1. ETİK KURUL ONAYI

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal ve Beşeri Bilimleri Etik Kurulu
ONAY BELGESİ

Protokol No:	2020-SBB-0200
Araştırmanın Başlığı:	İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları İle İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri
Proje Yürütücüsü:	Betül AYDEMİR
Başvuru Formunun Geliş Tarihi:	11.09.2020
Karar Tarihi:	08.10.2020
Toplantı No:	22

Başvuru dosyasında etik sorun oluşturabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmadığından 08.10.2020 tarihli ve 22 numaralı toplantıda 2020-SBB-0200 numaralı başvuruya araştırma için ETİK KURUL ONAY belgesinin verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Ek 2. ANKET KULLANIM İZİNİ

Tez Anketi Kullanım İzni

3 İleti

18 May 2020 Pzt, 14:35

İyi günler Sayın Fatma Pervin hocam, Bartın Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı Bölümü yüksek lisans öğrencisi Betül Aydemir. İzininiz ile tez anketim için 2008 yılında danışmanlığını yaptığınız "Adana İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Uygulanmakta Olan Beden Eğitimi Öğretim Programına Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi" adlı tezin anketini günümüze ve tez konuma uyarlayarak kullanmak istiyorum. Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Betül Aydemir

Bartın Üniversitesi-Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi

18 May 2020 Pzt, 15:11

Alıcı: pervinbilir@bun.edu.tr

Sayın Aydemir, anketi kullanabilirsiniz. Tez konularını da bilmiyorum. Doç.Dr. F.

Pervin BİLİR, Betül AYDEMİR

May 2020 Pzt, 14:35

tarhinde şunu yazdı:

[Alıcının neyin gösteceği]

18 May 2020 Pzt, 16:58

Alıcı: Pervin BİLİR <fatmapervinbilir@bun.edu.tr>

Pervin hocam, izininiz ve güzel dilekeleriniz adına çok teşekkür ediyorum. İyi

günler dilerim... 18 May 2020 Pzt 15:11 tarihinde Pervin BİLİR

Ek 3. ANKET

İLKÖĞRETİMDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANABİLME KOŞULLARI İLE İLGİLİ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ

Sevgili katılımcı öğretmenim, bu çalışmanın amacı Ankara ilinde Beden Eğitimi ve Oyun dersi programının uygulanabilme koşullarını dersi yürüten sınıf öğretmenlerinin görüşleri ile değerlendirmektir. Çalışmaya ayırdığınız vaktiniz ve katkınız için teşekkür ederim.

Betül AYDEMİR

Onam Formu*

Bu çalışma, katılımcılara ve sosyal güvenlik kurumlarına ek bir yük getirmeyecek, sizlere herhangi bir maddi ödeme yapılmayacak, sizden de maddi ödeme beklenmeyecektir. Verdiğiniz cevaplar ve kişisel bilgileriniz tamamen gizli tutulacak, kesinlikle kimlik bilgileriniz açıklanmayacaktır. Katılımınız için teşekkür ederim. Yukarıda belirtilen aydınlatılmış onam metnini okudum. Bana, konusu belirtilen araştırmayla ilgili yazılı açıklama yapıldı. Araştırmaya gönüllü olarak katıldığımı ve katılmama hakkımın olduğunu, araştırma başladıktan sonra devam etmeyi istememe hakkına sahip olduğum gibi kendi isteğime bakılmaksızın araştırmacı tarafından araştırma dışı bırakılabileceğimi biliyorum. Bu koşullarda söz konusu araştırmaya, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın, kendi rızam ile katılmayı

-Kabul ediyorum

-Kabul etmiyorum

**İLKÖĞRETİMDE BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ
UYGULANABİLME KOŞULLARI İLE İLGİLİ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ**

Sevgili katılımcı öğretmenim, bu çalışmanın amacı Ankara ilinde “Beden Eğitimi ve Oyun dersi programının uygulanabilme koşullarını dersi yürüten sınıf öğretmenlerinin görüşleri” ile değerlendirmektir. Çalışmaya ayırdığınız vaktiniz ve katkınız için teşekkür ederim.

Betül AYDEMİR

Yüksek Lisans Öğrencisi

Kişisel Bilgiler

Cinsiyetiniz : () Kadın () Erkek

Yaşınız : () 20-25 () 26-30 () 31-35 () 36-40 () 40 ve üstü

Mesleki kıdeminiz: () 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 20 yıl ve üstü

Beden Eğitimi ve Oyun Dersi ile ilgili olarak kurs veya seminere katıldınız mı : () Evet () Hayır

1.KAZANIMLAR

Aşağıdaki ifadeler Beden eğitimi programının; kazanımlar(amaçlar) boyutu ile ilgilidir. Lütfen ifade bakımından öğrenci kazanımlarının sizce ne kadar uygun olduğunu değerlendirerek (1) Tamamen uygun(2) Uygun (3) Fikrim yok (4) Uygun değil (5) Hiç uygun değil seçeneklerinden görüşünüze en yakın olan seçeneği işaretleyiniz.	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
Ölçülebilirlik ve gözlenebilir olma					
Açıklık ve anlaşılır olma					
Birbiri ile tutarlı olma					
Bireysel farklılıkları dikkate alma					
Öğrencilere kazandırılacak bilgi, beceri ve değerleri dengeli bir şekilde kapsama					
Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olma					
Türk Milli Eğitim sisteminin beklentilerine yanıt verebilme					
Yaratıcılığı ve doğal merakı geliştirme					
Spor bilgi ve becerilerini kapsama					
Sağlıklı yaşam için düzenli fiziksel etkinlik bilgi ve becerilerini kapsama					
Atatürk ve ulusal bayramlar anlam ve önemini kapsama					
Spor organizasyonları bilgi ve becerisini kapsama					
Öğrencilerin etkin birer yurttaş olabilmeleri için katılım becerileri kazandırma					
Toplumsal yaşamın gerektirdiği bilgileri kapsama					
Bireylere problem çözme yeterliliği kazandırmayı kapsama					
Bireylere eleştirel düşünme yeterliliği kazandırmayı kapsama					
Yerel / bölgesel kaynakların kullanılmasına elverişli olma					

2.İÇERİK

Aşağıdaki ifadeler Beden eğitimi programının içerik boyutu ile ilgilidir. Lütfen ifade bakımından Beden Eğitimi programının içeriği bakımından sizce ne kadar uygun olduğunu değerlendirerek (1) Tamamen uygun (2) Uygun (3) Fikrim yok (4) Uygun değil (5) Hiç uygun değil seçeneklerinden görüşünüze en yakın olan seçeneği işaretleyiniz.	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
Öğretim ilkelerine uygunluk (basitten karmaşığa, somuttan soyuta vb.) düzenlenmiş olma					
Eleştirel yaratıcı düşünme, problem çözme becerisi kazandırmaya yönelik olma					
Demokratik yaşamın gerektirdiği konuları kapsama					
Farklı disiplinler ile ilgili konuları ilişkilendirerek ele alma					
Öğrencilere kazandırılması gereken hareket becerileri kapsama					
Öğrencilere kazandırılması gereken sosyal becerileri kapsama					
Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını kapsama					
Öğrencilerin gelişim düzeyine uygun olma					
Aynı anda birçok becerinin kazandırılmasına hizmet etme					
Değişik öğrenme ve öğretme etkinliklerinin uygulanmasına elverişli olma					
Açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmiş olma					
Mevcut ders saati içinde uygulanabilme					
Çeşitli fiziksel etkinliklere katılabilmek için hareket örüntüleri ve devinişsel becerileri kapsama					
Fiziksel etkinliği öğrenirken ve yaparken hareketle ilgili kavram, ilke, kural, strateji ve taktikleri kapsama					
Sağlığı güçlendirici düzeyde fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılmayı destekleme					
Fiziksel etkinlik ortamlarında sorumlu kişisel ve toplumsal davranış becerileri kapsama					

3.ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Aşağıdaki ifadeler Beden eğitimi programının öğrenme - öğretme süreci boyutu ile ilgilidir. Lütfen ifade bakımından Beden eğitimi programının öğrenme - öğretme sürecinin sizce ne kadar uygun olduğunu değerlendirerek;(1) Tamamen uygun (2) Uygun (3) Fikrim yok (4) Uygun değil (5) Hiç uygun değil seçeneklerinden görüşünüze en yakın olan seçeneği işaretleyiniz.	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
Kazanımlara uygun olma					
Öğrencinin gelişim özelliklerine uygun olma					
Öğrencinin bireysel farklılıklarını dikkate alma					
Öğrencinin daha önce öğrendiği becerileri pekiştirme					
Öğrenciyi aktif kılan yöntemlere (eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme vb) yer verme					
Öğrencilerin sınıf dışında da öğrenmelerine olanak tanıma. (gezi, örnek olay inceleme, gözlem, proje vb.)					
Öğrencilere demokratik ve sosyal becerileri kazandıracak yöntemlere yer (drama, işbirliğine dayalı öğrenme vb.) verme					
Öğrencilerde yaratıcı ve bilimsel düşünme gücünü geliştirme					
Her türlü araç gereç ve fiziksel koşullar açısından elverişli olma					
Öğrenciye bilgi değil bilgiye ulaşma yollarını kazandırma					
Etkinlikler ile öğrencilerin birçok alanda (zihinsel, duyuşsal ve devinişsel) davranış kazanmasını sağlama					
Öğrenen merkezli öğretim için mevcut ders süresinin durumu					

4.DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki ifadeler Beden eğitimi programının ölçme değerlendirme boyutu ile ilgilidir. Lütfen ifade bakımından Beden eğitimi programı değerlendirme etkinliklerinin sizce ne kadar uygun olduğunu değerlendirerek (1) Tamamen uygun (2) Uygun (3) Fikrim yok (4) Uygun değil (5) Hiç uygun değil seçeneklerinden görüşünüze en yakın olan seçeneği işaretleyiniz.	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
Öğrencinin öğrenme sürecindeki performansını bütün olarak belirleyebilme					
Ölçme değerlendirme yöntemleri ile öğrencinin devinişsel kazanımlarını ölçebilme					
Ölçme değerlendirme yöntemleri ile öğrencinin bilişsel kazanımlarını ölçebilme					
Ölçme değerlendirme yöntemleri ile öğrencinin duyuşsal kazanımlarını ölçebilme					
Belirlenen kazanımlara uygun olma					
Farklı değerlendirme yöntem ve tekniklerine (Kontrol listeleri, gözlem formları, dereceli puanlama anahtarı vb.) yer verme					
Verilen zaman içinde gerçekleştirilebilir olma					
Önerilen değerlendirme formları ve etkinliklerinin uygulanabilir olması					
Öğrencinin kendi kendini değerlendirmesini içirme					
Programda kullanılan değerlendirme araçlarının derse uygun olma durumu					
Öğrencinin gelişim özelliklerine uygun olma					
Ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerinin, öğretim sürecinin tamamını içeren; sürekli, kapsamlı ve ölçütlere dayalı bir özelliğe sahip olma					
Aileleri değerlendirme sürecine dâhil etme					

5.PROGRAMIN GENEL ANLAYIŞI

	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
AŞağıdaki ifadeler Beden eğitimi programına ilişkin genel ifadeler yer almaktadır. Lütfen ifadeleri okuduktan sonra (1) Kesinlikle katılıyorum (2) Katılıyorum (3) Fikrim yok (4) Katılmıyorum (5)Kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinden görüşünüze en yakın olan seçeneği işaretleyiniz.					
ÇaędaŐ bir eğitim anlayıŐını yansıtmaktadır.					
Eğitim felsefesi açık ve nettir.					
YetiŐtirilecek insan tipi açıkça tanımlanmıŐtır.					
Nasıl uygulanacağı açıkça belirtilmiştir.					
Öğretmene uygulama konusunda yeterince örnek verilmiştir.					
Toplumun ekonomik sosyal ve politik beklentilerine yanıt verecek niteliktedir.					
Okulun bulunduğu çevrenin sosyo-kültürel özelliklerine uyarlanabilecek niteliktedir.					
Okulun koşullarına uyarlanabilme özelliği vardır.					
Öğretmene uygulamada birtakım deęiŐiklikler yapma olanağı vermektedir.					
Öğretmenlerin çoğu programın başarıya ulaŐacaęına inanmaktadır.					

6.UYGULANABİLME KOŞULLARI

	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
Okullar program için gerekli fiziksel koşullara (araç - gereç, tesis) sahiptir.					
Öğretmenler programın uygulanması için yeterli bilgiye sahiptir.					
Program öngörüldüğü şekilde tam uygulanmaktadır.					
Programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilebilmektedir.					
Programın öngördüğü değerlendirme etkinlikleri uygulanabilir niteliktedir.					
Programın uygulanabilmesi için sınıf mevcutları uygundur.					
Öğretmenlere programın uygulanmasında gereken materyal ve olanaklar sunulmaktadır.					
Okul yöneticileri programın uygulanması için gereken desteği sağlamaktadır.					
Program hazırlığı sırasında uygulayıcı öğretmenin görüşleri yetkililer tarafından dikkate alınmaktadır.					
Veliler programın uygulanmasına gereken desteği sunmaktadır.					

7.PROGRAM İLE İLGİLİ EĞİTİM GEREKSİNİMİ

	Tamamen Uygun	Uygun	Fikrim Yok	Uygun Değil	Hiç Uygun Değil
Beden Eğitimi dersi için öğrenci kazanımları ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahibim					
Beden Eğitimi dersi içeriği ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahibim					
Beden Eğitimi dersi programının önerdiği öğretim, yöntem ve teknikleri ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahibim					
Beden Eğitimi dersi programının önerdiği etkinlikler ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahibim					
Beden Eğitimi dersi programının önerdiği değerlendirme yöntemleri ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahibim					
Öğretmenler programın başarısı için gereken işbirliği ve iletişim becerilerine yeterince sahiptir					
Okul yöneticileri programın uygulanması ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahiptir					
Müfettişler programın uygulanması ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahiptir					

